Jaargang 107. Dingsdag, 15 Februarij 1848. No. 13.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD VOOR DE STAD GRONINGEN EN OMMELANDEN.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

AANBESTEDING.

Vrijdag, den 25sten Februarij 1848, des voormiddags te 11 uren, der appartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal, STAATSRAAD, GOUVERNEUR van de provincie *Gronin*- bij deszelfs afwezigheid, door een' der LEDEN van de GEDE- RDE STATEN, in het bijzijn van den HOOFD-INGENIEUR WATERSTAAT in deze provincie, onder nadere approba- orden aanbesteed:

aanleggen der Aardenbaan, en het bepuinen en daarover vinden van dezelve, van de keijenstraat, aan de oostzijde het dorp Ulrum, *tot de* Zoutkamp, *ter lengte, met inbe- van de daarin gelegen Til*, van 4980 *Ellen*.

Aanbesteding zal geschieden bij Inschrijving en Opbod. Bestek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats heb-, boven en behalve aan het Ministerie van Binnenlandsche 's *Gravenhage* en in het Provinciehuis te *Groningen*, ter gen: te *Groningen* in den Doelen; bij de kasteleins VAN N, wedw. EKKHOFF, wedw. BONTEKOE en de wedw. DE, allen aan de Groote Markt; voorts in de Oude Mun- in het Blaauwe Paard; bij den kastelein VISSER, in n; bij den kastelein RASKER, op den hoek van het Ame- in de Stads Herberg en in de Slingerij, buiten de; bij den kastelein MIDDELKOSTER, bij de Ebbingepoort, en kastelein VAN WARTUM, in de Altena; te *Zoutkamp*, kastelein DE VRIES; te *Warfhuizen*, bij de wedw. ELIN- *Winsum*, bij den kastelein A. H. WIERSEMA; te *Onder-*, in het Gemeentehuis en in het Zijlvesterhuis; n, bij den kastelein J. J. WEG; te *Appingedam*, bij de HOEKSTRA, WIERSUM en HOUWING; te *Delfzijl* bij de TER STEEG, HAZENHOEK, B. ROELFSEMA, ROMELING wedw. WEITS; te *Martenshoek*, bij den kastelein MEURS; *broek*, bij den kastelein MONKHOST; te *Winschoten*, bij telein WISSEMAN; te *Nieuwe Schans*, bij den kastelein SMIT; dam, in het Gemeentehuis; te *Grijpskerk*, bij den DE BOER, en te *Zuidhorn*, bij de wedw. OSSENTJUK.

Aanwijzing in *loco* zal plaats hebben den vierden dag vóór besteding; — zullende voorts bij den Hoofd-Ingenieur van den at en bij den Ingenieur VAN ESSEN, te *Groningen*, nadere ngen te bekomen zijn.

ONINGEN, *De Staatsraad, Gouverneur voornoemd:* Februarij 1848. RENGERS.

VERPACHTING, VERHURING EN AANBESTEDING.

URGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *ngen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEER- op DINGSDAG, den 15den Frebruarij 1848, des iddags te elf uren, in een der Vertrekken van het uis dezer Stad

te verpachten, voor den tijd van 3 jaren:

Den STADSTOL, op den Mac-Adam-weg van *Gronin-* aar *Martenshoek*, onder *Engelbert*.

ADIDEM te *Foxham*, onder *Colham*.

Den zoogenoemde ZWIJGENDEN TOL te *Wolde*.

Voor den tijd van één jaar:

Het VERLAATSGELD van het VERLAAT te *Mar- ek*.

ADIDEM in het Damsterdiep.

Het STEDEGELD van de Paardenmarkten.

Te verhuren voor den tijd van 3 jaren:

I. Het REGT van JAGT op de STADS GRONDEN e Koloniën van *Sappemeer*, *Hoogezand* en *Kijl-Compag-* en daaronder behoorende Landen, en wel in *vijf* per- n.

II. IDEM in het STADSVELD te *Woltersum* in *één* eel.

IDEM op de STADSLANDEN in den *Kroonpolder*, *Nieuwen Stadspolder* en de Stads Aanwassen in het *Old-*, onder de Gemeenten de *Beerta* en *Finsterwold*, in perceel.

Het GRASGEWAS van de Korre- en Jacobijnerwe- in *één* perceel.

Het STADS LAND, gelegen ten Noorden van de straat, in *drie* perceelen.

Aan te besteden voor den tijd van 3 jaren:

I. Het WIEDEN en SCHOONHOUDEN der MARK-, PLEINEN, STRATEN, MUURWERKEN, WAL- CHOEIJINGEN, BRUGGEN, BOGEN, RIJPEN, in de Stad *Groningen*, enz.

Voorwaarden van deze Verpachting, Verhuring en steding zullen veertien dagen bevorens bij den CON- GE van het RAADHUIS ter lezing liggen, en wat laatste perceel betreft, nadere inlichtingen te bekomen den STADS BOUWMEESTER.

ONINGEN, 27 Januarij 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

PUBLICATIE.

URGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *ngen* brengen bij deze ter kennis van de Ingezetenen en degenen, die verder daarbij belang hebben, dat de Raad r Stad, bij het achter deze Publicatie geplaatst besluit den 29sten Januarij 1848, eenige NIEUWE BEPALIN- in het bestaande REGLEMENT van POLICIE heeft omen, omtrent den ONGEOORLOOFDEN VER- OP van GOEDEREN, behoorende tot de KLEE- NG, UITRUSTING, WAPENING of KA- RNERING van MILITAIREN, of wel OP- IGING of STALLING van MILITAIRE ARDEN; alsmede eenige ARTIKELEN van het ge- d Reglement van Policie heeft GEWIJZIGD.

Burgemeester en Wethouderen vinden het voorts noodig, Ingezetenen te herinneren, dat door de bij het gemeld dsbesluit gemaakte verandering van art. 406 van meer- eld Reglement, de Ingezetenen, die eene overtreding r bepaling mogten hebben begaan, waarop dat art. van passing is, in gevolge art. 254 van het Wetboek van afvordering, alle regtsvervolging zullen kunnen voorko- n door vrijwillig het maximum van de boete en alzoo een' gulden vijftig cents te betalen, met de kosten, zoo die zijn aangewend.

Het verschuldigde zal alsdan aan den bevoegden Ontvan- moeten worden voldaan, op schriftelijke magtiging van Openbaar Ministerie, door den Kantonregter voor *gezien* ekend, aan hetwelk de kwitantie van den Ontvanger r den beklaagde zal moeten worden overgebragt binnen tijd door het Openbaar Ministerie te bepalen.

Burgemeester en Wethouderen maken eindelijk aan de In- etenen bekend, dat de Commissarissen en Agenten van icie nadrukkelijk door hen zijn gelast, zonder eenige de ste oogluiking, ter zake van de gedachte overtredingen, euringen te doen en daarbij de vereischte Processen-ver- l op te maken, zoodat een ieder ten ernstigste wordt aangemaand, niet alleen zich zelven van alle overtreding te onthouden, maar ook te zorgen, dat die ook door zijne huisgenooten niet worden begaan.

En opdat deze Publicatie kome ter kennis van een' ieder', zal dezelve met het voormeld Raadsbesluit worden gedrukt en aangeslagen en voorts in de Groninger Courant geplaatst.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 14den Februarij 1848.

Burgemeester en Wethouderen: VAN ITTERSUM.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

De RAAD der Stad *Groningen*, — overwegende, dat er noodzakelijkheid bestaat, om alle ONREGTMATIGE VERVREEMDING of VERPANDING van MILITAIRE KLEEDING, UITRUSTING of WAPENSTUKKEN tegen te gaan;

Overwegende, dat er voorts noodzakelijkheid bestaat, om, zoo ter handhaving eener goede Policie, als in het belang der Ingezetenen ter voorkoming van noodelooze Regtsvervolgingen, de bepalingen van eenige artikelen van het Reglement van Policie voor deze gemeente, gearresteerd door den Raad den 11den November 1822 en gepubliceerd den 18den derzelfde maand, te verduidelijken of te veranderen;

Overwegende, dat de bovengedachte veranderingen noodzakelijk maken, dat de straffen in het algemeen, bij hetzelve vastgesteld, worden gewijzigd; —

Heeft na gehoudene deliberatie besloten als volgt:

1) In het zevende hoofdstuk van het bovenaangehaald Reglement zal worden opgenomen het navolgende, hetwelk zal worden gelezen, als:

Art. 261bis. Het is verboden te koopen, in pand of bewaring te nemen of onder welken titel ook te ontvangen eenige goederen, behoorende tot de kleeding, uitrusting of wapening van eenen militair tot de kazernering van een militair corps of wel tot de optuiging of stalling van militaire paarden.

Dit is alleen geoorloofd:

1) Indien de goederen op openbaar gezag worden of zijn verkocht.

2) Indien de houder aan den verkrijger een biljet ter hand stelt, houdende magtiging van den chef van den militair, van wien het voorwerp afkomstig is, om vrijelijk over dat voorwerp te mogen beschikken, welk biljet door den verkrijger ter zijner verantwoording zal moeten worden bewaard.

Dit biljet zal door dien chef moeten onderteekend zijn, voorzien zijn van het cachet van het corps, en bevatten den naam van dezen militair, de benaming, het nommer en het herkenningsteeken van het voorwerp.

3) Indien de goederen kennelijk behooren tot de kleeding, wapening of uitrusting van officieren of hunne paarden.

De overtreding der bepaling, in het eerste lid van dit artikel vervat, zal worden gestraft als bij art. 408 van dit Reglement is bepaald.

2) De artikels 160, 292, 294, 340 en 406 van voormeld Reglement worden ingetrokken, dezelve zullen voortaan luiden en worden vastgesteld als volgt:

Art. 160. De Koffijhuizen, Bierherbergen, Tapperijen en Jeneverkroegen in deze gemeente zullen des avonds te tien uren moeten zijn gesloten en het is verboden dezelve na dien tijd te bezoeken. Bij overtreding van dit bepaalde zullen zoowel de houder van het Koffijhuis, de Bierherberg, de Tapperij of de Kroeg, als de bezoeker van die huizen worden gestraft.

Door den eersten Commissaris van Policie zal kunnen worden toegestaan, dat de sluiting, hetzij in het algemeen of voor eenige huizen, hetzij voor een of meer dagen, doch in allen gevalle tot wederopzeggens toe later plaats hebbe.

Ten zij dat deze vergunning algemeen zij gegeven, zal daarvan een schriftelijk bewijs moeten worden afgegeven, hetwelk op de eerste aanvrage aan de Policie op straffe zal moeten worden vertoond.

Op aanmaning van eenen Commissaris van Policie zal het bewijs aan dezen moeten worden terug gegeven, op straffe als bij art. 408 van dit Reglement is bepaald, onverminderd de krachteloosheid van het afgegeven bewijs voor het vervolg.

Art. 292. Het is verboden, de rijpen te gebruiken met paard, ezel of hoornvee, met rijtuig, wagen, kar, handkar, kruiwagen, slede, bak of eenig ander middel van vervoer, hoe ook genoemd, met of zonder raderen, rollen of slijters, alles hetzij dezelve door een of meer menschen of dieren getrokken, gesleept, geschoven of voortgestuwd worden.

Hiervan zijn uitgezonderd schuifsleden en kinderwagentjes, alleen tot vervoer van personen en van niets anders dan deze wordende gebezigd, met welke schuifsleden en kinderwagentjes echter niets anders dan stapvoets van de rijpen gebruik zal mogen worden gemaakt. Ook zal het bij het voor elkanderen uithalen van paarden, rijtuigen, wagens en alle andere bovenbedoelde middelen van vervoer vrijstaan, voor dat oogenblik stapvoets zoo veel gebruik van de rijpen te maken als volstrekt noodig is, onder verpligting, om dadelijk nadat dezelve elkander voorbij zijn, wederom alleen van de straat gebruik te maken.

Art. 294. Het is verboden, op de rijpen zoogenoemde glij- of slierbanen te maken, of op dezelve te slieren.

Art. 340. Stukboter zal binnen deze gemeente niet anders te koop aangeboden of verkocht mogen worden, dan bij geheele, halve, een vierde of een achtste stukken. Een geheel stuk zal moeten wegen één Nederlandsch pond en de gedeelten van hetzelve zullen een evenredig gewigt moeten hebben. De boter, welke in strijd met deze bepaling te koop mogt worden aangeboden of mogt worden verkocht, zal worden aangehouden en de overtreder in eene boete worden veroordeeld.

Art. 406. De overtredingen der bepalingen bij dit Reglement gemaakt, voor zoo verre daarin bij de algemeene wetten niet is of mogt worden voorzien, zullen worden gestraft met eene boete van zestig cents tot een' gulden vijftig cents ingesloten, en bij onvermogen met eene gevangenis van een tot drie dagen ingesloten, behoudens echter de uitzonderingen en wijzigingen, daaromtrent in de drie naastvolgende artikelen gemaakt.

Ingeval van toepassing van de gevangenisstraf van een tot drie dagen bij onvermogen zal opvolgende betaling van boete en kosten van alle verdere gevangenzetting bevrijden.

Afschrift dezer zal, overeenkomstig art. 153 van de Grondwet en art. 70 van het Reglement voor het Stedelijk Bestuur, aan de Staten van deze Provincie worden gezonden.

Aldus vastgesteld door den Raad der Stad *Groningen* den 29sten Januarij 1848.

De Raad: VAN ITTERSUM.

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen: J. H. M. HORA SICCAMA.

Zie de Nieuwstijdingen, enz. in het Bijvoegsel.

Ingezonden Stukken

Het moet een' ieder', die met de zaak der beroeping van eenen nieuwen predikant in de Hervormde gemeente te Grijpskerk naauwkeurig bekend is, bevreemding baren, in de Provinciale Gron. Courant van Dingsdag, den 8sten Febr. j.l., te lezen: „met genoegen te vernemen, dat te Grijpskerk „geene oppositie meer bestaat tegen den nieuw benoemden „predikant aldaar, die als beroepen herder en leeraar dier „gemeente in de kerk afgekondigd is.”

Hoe die benoeming ook, van wege de kerkvoogden dier plaats, door het sluiten van het kerkgebouw, in der tijd, bemoeijelijkt is geworden, geene de minste *oppositie* had er van dat oogenblik af tot nu toe plaats *tegen den nieuw benoemden predikant aldaar*; terwijl immers, zoo als ook de Gron. en Prov. Gron. Couranten van Vrijdag, den 14den Jan. dezes jaars, de gansche toedragt van zaken, *uit eene bijzonder goede bron*, naar waarheid hebben medegedeeld, die benoeming „door den consulent en den kerkeraad, „in vollen getale vergaderd,” al aanstonds „eenpariglijk „in de vereischte kerkelijke beroeping is veranderd.”

Wil men intusschen uit het bestaande gebruik van meer dan twee eeuwen, naar de Liturgie in de Hervormde kerk, dat de beroepen predikant op drie achtereenvolgende zondagen in de kerk aan de gemeente moet worden voorgesteld, *om te vernemen*, achtervolgens het daarbij voorgeschreven formulier, „of iemand wat had, hetzij leer of leven aan- „gaande, waarom hij niet zou mogen bevestigd worden in „de dienst des woords,” — of overeenkomstig art. 58 van het thans vigerend Reglement op de vacaturen, alsmede op de beroeping en het ontslag van predikanten, goedgekeurd bij Zijner Majesteits besluit van den 23sten November 1826, no. 189, „of iemand iets wettigs tegen denzelven heeft in te brengen;” — wil men uit dit overoud gebruik nu het besluit trekken, naardemaal reeds op *twee achtereenvolgende* zondagen, zonder eenige oppositie, die afkondiging is geschied, en ook de *derde* en *laatste* wel, als zoodanig, op eerstkomenden zondag afloopen zal, dat er dien ten gevolge, zoo als men in de boven aangehaalde annonce ziet uitgedrukt, *geene oppositie meer bestaat*; het verdiende dan wel eenige teregtwijzing, om ook hier, in het gegeven geval, den persoon van de zaak te onderscheiden, en zoowel de eer des kerkeraads, als die van den nieuw benoemden predikant, over wiens benoeming men zich al dadelijk verheugde, tegenover verkeerde gevolgtrekkingen te handhaven.

De ondergeteekende LUCAS DE WITT, veehandelaar, te Beerta, die zich in het vorige najaar veel met den veehandel, waarin hij zijn bestaan vindt, heeft bezig gehouden, kan bij dezen aan alle veehouders, die van hem hebben aangekocht, de verzekering geven, dat hij nimmer vee heeft gekocht uit streken, waar de longziekte heerscht of geheerscht had, en dat hij deswege altoos de grootste voorzigtigheid heeft genomen en nemen zal, om met geen ander dan met gezond vee te handelen; tot verdere geruststelling zij nog gezegd, dat die gevreesde kwaal in onze gemeente zich alleen bij WILLEM HUISMAN heeft bepaald (*).

Hoezeer het te gelooven is, dat dit onheil ons door vreemde kalveren uit andere provinciën is overgebragt, niet minder meent de ondergeteekende te mogen vooronderstellen, dat er ook in onze provincie streken zijn, waar het jongvee des zomers geene genoegzame verzorging geniet, en de arme veehouder genoodzaakt is, deze, uit gebrek aan wintervoêr, in 't najaar voor spotprijzen te verkoopen; deze worden nu als trekvogels door regen, koude en onweêr van de eene veemarkt naar de andere gedreven, waar ze dan eindelijk door eene verkeerd begrepen zuinigheid (door eigenbelang) aan den man raken. Zou zulke honger, koude en volslagene ontbering van alles ook geene oorzaak van zulke onheilen kunnen zijn ...? en zoude een streng toezigt op onze veemarkt niet noodig zijn, opdat zulk vee geweerd wierd?

L. DE WITT.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Texel den 9 Febr., kapit. *de Vries* de jonge Walrave, van Cefalonia; *de Jong* Mina, van Hull; den 10den *van der Zee* de Hoop, van Sunderland, l. v. Harwich. — Te Helvoet den 9 Febr., *Berghuis* Zorgvliet, van Cardiff, l. v. Plymouth. — Te Vlissingen den 10 Febr., *Kramer* Fortuna, van Odessa; *de Groot* Sieka, van Marseille. — Te Suriname den 31 Dec., *de Weerd* Anna Elisabeth, van Amsterdam. — Te Gent den 6 Febr., *Garrelts* Helena Catharina, van Riga. — Te Deal den 9 Febr., *Post* Foska Helena, van Newyork n. Amsterdam. — Te Triest den 29 Jan., *Franken* Maria, *de Weerd* de Hoop en *Oldenburger* Johanna, alle drie van Amsterdam; den 30sten *Klie* vr. Henriette, van Rotterdam; den 31sten *Bok* Jager, van Venetiën. — Te Yarmouth den 4 Febr., *Pronk* Jan Bart en *Beekhuizen* jonge Carolina, van Scheveningen. — Te St. George d'Elmina den 25 Nov., *Dijkema* Elise Susanna, van Rotterdam; dezelve is den 27 dito naar Boutrij en Batavia vertrokken. — Ter Reede van Algesiras den 31 Jan., *Muntendam* Reinauw Engelkens, van Livorno n. Rouaan. — Te Gravesend den 7 Febr., *van der Veen* vr. Aneke, van Ipswich. — Te Liverpool den 6 Febr., *Kortrijk* Anna Alida, van Newry.

Binnengekomen te Texel den 12 Febr., kapit. *Zeijlstra* de Goede Verwachting, van Padang; *Post* Foska Helena, van Newyork. — Te Antwerpen den 12 Febr., *Posthumus* Anne Willem en *Lukje* Liefdadigheid, beide van Petersburg. — Te Yarmouth den 8 Febr., *Pronk* jonge Albert, van Scheveningen. — Te Harwich den 10 Febr., *Kliphuis* juffer Grietje, van Londen n. Antwerpen.

Zeilklaar te Suriname den 4 Jan., kapit. *de Boer* Phoenix en *Visser* Susanna, beide naar Amsterdam. — Te Londen 7 Febr., *Goosens* juffer Ellegonda en *Brouwer* Jantina, beide naar Antwerpen.

Vertrokken van Suriname den 25 Dec., kapit. *Renken* Jeantina, naar Amsterdam. — Van Cardiff den 5 Febr., *Hauschildt* Johanna, naar Gibraltar; *Muller* Aurora en *Kuiper* Triton, beide naar Rotterdam. — Van North Shields den 4 Febr., *Prins* Carl Adolph, naar Rio Janeiro. — Van Royan den 3 Febr., *Wever* jonge Hendrik, naar Brussel. — Van Falmouth den 6 Febr., *Scherpbier* Goede Verwachting, van Limerick. — Van Gravesend den 8 Febr., *Kliphuis* juffer Grietje, naar Antwerpen. — Van Portsmouth den 8 Febr., *Zeijlstra* Goede Verwachting, naar Amsterdam.

Te Cuxhaven zijn in de haven liggende, onder meer andere, de navolgende schepen; *Heilina*, kapit. Panjer, van Franserburg; *de 2 Gezusters*, kapit. Brouwer, van Lubeck, en *Menschlievendheid*, kapit. van der Zwaag, van Hamburg, alle drie naar Amsterdam; *Norma*, kapit. de Haan, en *Levante*, kapit. Meijer, beide van Hamburg naar Antwerpen; de 3 eersten zijn wegens schade aldaar binnengeloopen.

De pakketboot *Duchesse d'Orleans*, kapit. Richardson, van Havre naar New-York gedestineerd, op Sandy Hook gestrand, is bijna vol water geloopen en zal vermoedelijk weg zijn; de passagiers, 180 in getal, zijn gered.

Het schip *Minerva*, kapit. Ertmann, van Riga naar Amsterdam, is op de lading drijvende gevonden; van de equipage, bestaande uit 10 man, waren 5 gered, doch de kapitein en de overigen verdronken.

(*) Volgens vroeger in deze Courant gegeven berigt is *al* het vee van dien stal *afgemaakt* en alzoo geheel onschadelijk gemaakt. Dit is nu veertien dagen geleden, en men heeft nog van geen nieuw ziektegeval aldaar vernomen. *Red.*

De schepen *Susanna*, kapit. Smith, van St. Ubes naar Flekkeroë, en *Arion*, kapit. Kramer, van Bergen naar Papenburg, zijn te Alesund met schade binnengeloopen.

Het schip *Immagonda Sara Clasina*, kapit. Zoetelief, van Batavia naar Amsterdam, is met schade aan de groote en bezaansmast en verlies van zeilen ter reede van Duins binnengeloopen, hebbende bij Dungeness aan den grond gezeten.

Kapit. Lieuwen, van Suriname in Texel binnen, rapporteert, den 15 Dec. bij Bramspunt gepraaid te hebben het schip *het Vertrouwen*, kapit. Pinksterboer, van Rotterdam naar Nickerie. — Nog rapporteert kapit. Lieuwen, in Texel binnengekomen te zijn met verlies van boot, sloep, watervaten, verschansingen, twee ankers en kettingen, enz.

HARLINGEN den 12 Febr. Binnengekomen den 6den kapit. *Wintle* Lord John Russel, den 7den *Nevill* Camilla en den 10den *Colyer* Lion, alle drie van Londen; den 11den *Munneke* Baudina, van Yarmouth; *Visser* Geziena, van Leith. — Vertrokken den 8sten *Nevill* Camilla en *Wintle* Lord John Russel, beide naar Londen; den 9den *van der Veer* de 2 Gebroeders, naar Engeland; den 12den *Colyer* Lion, naar Londen.

ZOUTKAMP den 13 Febr. Binnengekomen den 12den kapit. *Orsel* Engbardina Schuringa, van Amsterdam; dezelve heeft 9 weken op het Wad bevrozen geweest. — Zeilklaar, *Balk* Wilhelmina en *Flik* Zeemeeuw, beide naar de Elve.

DELFZIJL den 13 Febr. Binnengekomen den 9den kapit. *Dik* Catharina Josephina, van Stettin naar Termunterzijl; den 11den *Arends* Dankbaarheid, van Stettin; de bovengemelde schepen zijn in December 1847 de Eems binnengekomen, doch konden wegens ijsgang de haven niet binnenkomen.

De Eems is geheel schoon van ijsgang.

UITTREKSEL uit het *REGISTER van de BROODZETTING voor de Stad Groningen.*

Maandag, 14 Februarij 1848.

BURGEMEESTER EN WETHOUDEREN der Stad *Groningen* hebben de prijzen van het **BROOD** heden gezet als volgt:

Het grof Roggebrood . . van 4 Ponden 37 Cts., per ℔ 09 Cts.
De Grofweiten Bol . . . „ 5 Oncen 12 Cts., „ „ 24 Cts.
De Fransche Bol . . . . „ 3 Oncen 13 Cts., „ „ 44 Cts.
De Regelwegge . . . . „ 3 Oncen 12 Cts., „ „ 40 Cts.
De Hollandsche of Tarwebol „ 3 Oncen 11^{5} Cts., „ „ 38 Cts.

Voor eensluidend uittreksel,

De Secretaris bij het Bestuur der Stad Groningen:
J. H. M. HORA SICCAMA.

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, ENZ

GRONINGEN, 11 *Februarij.*

TARWE.		GERST.		Bl. Voer	41 » *f* 2,85
Oude	℔ *f*	Winter	52 ℔ *f* 4,50	Zw. Voer	38 » » 2,60
Oml.	» »	»	54 » » 5,00	»	40 » » 2,80
»	» »	»	» »	»	42 » » 2,95
Old.	» »	»	» »	»	» »
»	72 » » 7,75	Zomer	» »		
»	74 » » 8,25	»	» »	BOONEN.	
ROGGE.		»	» »	Paardb. *f* 5,25,50	
Inlands.	68 ℔ *f* 5,60	Knobbe	» »		
»	70 » » 6,00	HAVER.		ZADEN, ENZ.	
»	» »	Dikke	45 ℔ *f* 3,15	Gr. Gort *f* 8,25,75	
BOEKWEIT.		»	47 » » 3,35	Par.100 N. ℔ *f* 12,75 *f* 15	
Gr. Zd.	65 ℔ *f* 6,75	»	50 » » 3,65	Koolz. *f*	
»	» »	»	» »	Mostz. *f*	
»	» »	»	» »	Raapol.p.v. *f* 36,50	
Zw.Zd.	» »	Bl. Voer	38 » » 2,55	Grasboter ½ t. *f* 29	
Veen	64 » » 6,30	»	40 » » 2,75	Stalboter *f* 33,50	

De handel was heden weder onbeduidend, genoteerde prijzen zijn voor kleinigheden besteed.

AMSTERDAM, 11 *Februarij.* Tarwe en Rogge zonder handel. — Gerst en Haver lager verkocht: 113 ℔ Deensche Gerst *f* 175; 71 ℔ Noord-Holl. Voerhaver *f* 88.

Koolzaad, verkocht Vriesch voetstoots 60 p. vl., op levering van het voorjaar ½ p. vl. lager; op het najaar in een doen, op 9 vat in April 63 p. vl.; Sept. en Oct. 59 p. vl. — Lijnzaad slap: 112, 113 ℔ Odessa *f* 285; 113 ℔ Marianopel *f* 285; 101 ℔ Arch. *f* 232½. — Raapolie dadelijk en op levering flaauw. Lijnolie flaauwer. Raapolie per 6/w. *f* 37; Vlieg. *f* 36; Mei *f* 35 a *f* 34½; Sept. *f* 34¼ a *f* 33¾; Oct. *f* 34¼ a 34; Nov. en Dec. *f* 34½ a ¼. — Lijnolie per 6/w. *f* 29; Vlieg. *f* 28. — Hennepolie per 6/w. *f* 32; Vlieg. *f* 31.

LONDEN, 9 *Februarij.* De aanvoeren van inlandsche Tarwe blijven schaars en men ontvangt te naauwernood eenigen toevoer van buitenslands. De weinige omzettingen van heden hadden plaats tot de prijzen van jl. Maandag. Daar het weder zeer zacht blijft, verwacht men spoedig aanvoeren van Holland, enz. De middenprijs van inl. Tarwe is thans 51 sh. 2 p., Gerst 30.9, Haver 20.7, Rogge 32.6, Boonen 38.5, Erwten 42.9. Van den 7den Februarij tot heden zijn hier aangevoerd: 730 qrs. Engelsche, 2160 qrs. vreemde Tarwe; 250 qrs. Engelsche Gerst; 2610 qrs. Engelsche, 2780 qrs. iersche Haver, 470 zakk. Engelsch Meel.

Vriesche boter wordt op 106 a 112 sh. gehouden.

Van den 11*den.* Van Engelsche Tarwe was heden weinig ter markt en evenwel was de kooplust onbeduidend, in de verwachting van lagere prijzen op aanstaanden Maandag; vreemde Tarwe met weinig vraag en de notering nominaal onveranderd; Gerst moeijelijk te verkoopen tot de prijzen van Maandag; evenzoo Haver, Boonen en Erwten. Over het geheel zijn de prijzen van alle artikelen in eene dalende stemming.

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Amsterdam, 12 *Februarij.*

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 54$\frac{1}{8}$, 54$\frac{3}{16}$, 54$\frac{3}{16}$; Dito Cert. 3 pCt. 65½, 65$\frac{9}{16}$; Dito Dito op resc. 4 pCt. 84$\frac{7}{16}$, 84½; Handelm. 4½ pCt. 162½. — SPANJE, Leening bij *Ardoin* van 85 £ 5 pCt. 16¾; Dito Dito van 510 £ 5 pCt. 15$\frac{9}{16}$, 15$\frac{13}{16}$, 15$\frac{9}{16}$; Dito bij dito, onbep. stukk. 3 pCt. 33¾; Dito Binnenlandsche à 6/m. 3 pCt. 25⅞, 25$\frac{15}{16}$; Coupons *Ardoin* 12$\frac{5}{16}$, 13½. — PORTUGAL, te Londen 4 pCt. 27. — RUSL., Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 104⅞; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 103⅞; Certific. bij dito 1831 en 1833 5 pCt. 95; Dito bij *Hope* 4 pCt. 85¾; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. 85, 85¼. — POLEN, Aand. met Loten fl. 500 140. — Oostenr. Met. 5 pCt. 96⅝, ¾; Dito 2½ pCt. 48$\frac{15}{16}$; Braz. 5 pCt. 85⅞, ⅞; Dito 1843 5 pCt. 83⅞; Peru 6 pCt. 18$\frac{11}{16}$, $\frac{13}{16}$, $\frac{13}{16}$; Grenada 1 pCt. 21¼; Ven. 2¼ pCt. 38.

Bij geringe affaire waren heden alle soorten onzer binnenl. fondsen goed prijshoudende.

Van Spaansche vertoonde de handel eenige levendigheid in Ard. en Coup., die tot lagere koersen verkrijgbaar waren. Binnenl. 3 pCts. onveranderd.

Peru hebben zich een weinig van hunnen achteruitgang van gisteren hersteld. Braz. zeer gewild.

Peru Coup. *f* 2$\frac{1}{32}$, $\frac{1}{16}$.

Koers van het Geld: Beleening 4 pCt.; Prolongatie 4 pCt.

Wissel-Disconto 4 pCt.

Laatste Prijzen te 5 uren: Integr. 2½ pCt. 54$\frac{3}{16}$; Handelm. 162½; Ard. à 510 £ 15$\frac{9}{16}$ a ⅝; Dito Coup. (Nieuwe) 12$\frac{3}{16}$ a ¼; Dito dito (Oude) 13½; Binnenl. 3 pCt. 25⅞ a $\frac{15}{16}$; Peru 18$\frac{15}{16}$; Dito Coup. *f* 2$\frac{1}{16}$.

AMSTERDAM, 13 *Februarij.* EFFEKTEN-SOCIETEIT. (*Te half vijf.*)

Ardoins a £ 510 15⅝, $\frac{9}{16}$; Dito Coupons (nieuwe) 12¼; Dito Dito (oude) 13¼; Binnenl. 3 pCts. 25$\frac{15}{16}$; Peru 18⅞, ⅞, 19, 18⅞; Dito Coup. *f* 2$\frac{1}{16}$, $\frac{1}{32}$.

Tot de genoteerde koersen vertoonde heden alleen de handel eenige levendigheid in Peru.

ADVERTENTIEN.

Aan de Menschlievende Begunstigers der Armenkinderen.

Sinds de vorige opgave hebben wij weder het volgende ontvangen ten behoeve der armenkinderen: van mejufvrouw W. 17 voorwerpen; uit de school van den onderwijzer J. B. 59 voorwerpen; uit de school van den onderwijzer H. D. de aanvraag om 10 loten; uit de school van mejufvrouw S. de aanvraag om 16 loten; van een 45tal verschillende personen 85 voorwerpen en uit een damesgezelschap *f* 3—00 voor voedsel en 3 voorwerpen.

De heer ELSINGA heeft ons niet alleen door het schenken van verschillende voorwerpen aan zich verpligt, maar ons bovendien ook heuschelijk een zeer geschikt lokaal voor de tentoonstelling en verloting der voorwerpen aangeboden, waarvan wij een dankbaar gebruik hopen te maken.

In de afgeloopene week namen 800 kinderen deel aan de uitreiking van voedsel.

GRONINGEN, 14 Februarij 1848. R.

Natuurkundig Genootschap.

MORGEN, WOENSDAG, den 16den Februarij 1848, te 6 uren,

Sprekers: Prof. C. MULDER, of een ander, en Prof. H. C. VAN HALL, in plaats van Prof. J. W. ERMERINS.

ZEEMANSCOLLEGIE DE GRONINGER EENDRAGT,

ten Huize van de Wedw. BONTEKOE, op DONDERDAG, den 17den Februarij 1848, des avonds te 7 uren.

Namens de Directie:
A. SWAAGMAN, *Secretaris.*

GEBOORTE-, HUWELIJKS- EN STERFBERIGTEN.

\. Heden beviel van eenen ZOON H. ROMKES, Echtgenoote van

S. BARENDS.

HOOGEZAND, 9 Februarij 1848.

\. Heden beviel door Gods goedheid voorspoedig en gelukkig van een gezond MEISJE THALIA ECKRINGA, geliefde Echtgenoot van

G. B. HEDDEMA.

FINSTERWOLD, 9 Februarij 1848.

\. Bevallen van eenen ZOON J. G. E. GRUNO, Echtgenoote van

J. BUTTINGER.

GRONINGEN, 10 Februarij 1848.

\. Heden beviel van eene welgeschapene Dochter MARGARETA GESINA ENGELS, hartelijk geliefde Echtgenoote van

A. E. STHEEMAN, H.Z.

WINSCHOTEN, 11 Februarij 1848.

\. Heden beviel van eene welgeschapen DOCHTER mijn hartelijk geliefde Echtgenoote DIEVERTJE VEENHUIS.

GRONINGEN, 13 Februarij 1848.

E. MARWITS.

\. Heden beviel mijn hartelijk geliefde Echtgenoote SARA CHEVALIER van twee wélgeschapen doch doode ZONEN.

GRONINGEN, 13 Februarij 1848.

J. WIERS.

\. Getrouwd:

JOHANNES O. STAAL
en
TJADDUWE E. WILDEBOER.

OUDE PEKELA, 9 Februarij 1848.

\. Getrouwd:

J. F. VAN DRUTEN
en
G. WIERSMA.

SNEEK, 9 Februarij 1848.
Eenige kennisgeving.

\. Getrouwd:

EITE H. AALFS,
van de *Hoogemeeden*,
en
GEERTJE G. TIESSEN,
van *Groningen.*

GRONINGEN, 10 Februarij 1848.

\. Den 6den Februarij is te *Zierikzee*, in den ouderdom van 34 jaren, overleden de Heer J. P. ERMERINS, *Med. Chir. & Art. Obstet. Doctor*, Broeder en Behuwd-Broeder van

J. W. ERMERINS en
A. M. ERMERINS—KIEN.

Eenige kennisgeving.

\. Heden, den 8sten Februarij 1848, overleed te *Leeuwarden* de Weledel Gestrenge Heer en Mr. CORNELIS ALBARDA, in leven *Lid van de Arrondissements-Regtbank te Leeuwarden*, in den ouderdom van bijna 45 jaren.

\. Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, onze waarde Moeder ELIZABET G. STROOTMAN, Wedw. H. FEIJEN, in den ouderdom van ruim 72 jaren.

NIEUWE PEKELA, 8 Februarij 1848.

J. H. FEIJEN.
Uit aller naam.

\. NORG, 9 Februarij 1848. Heden namiddag omstreeks 3 uren overleed, tot innige smart voor mij en mijn' eenigen Zoon, mijn dierbare Echtgenoot WILLEM JANS EEFTINGH, in den ouderdom van ruim 67 jaren, na eene ongesteldheid van eenige dagen. Zijn einde was zacht en kalm. Langs dezen weg geef ik hiervan kennis aan Familie, Vrienden en Bekenden.

JANTIEN KRUIMS,
Wedw. W. J. EEFTINGH.

\. Moest ik voor bijna drie jaren kennis geven van het overlijden mijner geliefde Echtgenoote, mij toen nalatende vier hulpbehoevende Kinderen; op heden, den 6den Februarij, geef ik andermaal kennis van het overlijden mijner dierbare geliefde Echtgenoote LAMBERTA FRANCISCA KORTENHORST, in den ouderdom van circa 36 jaren, na eene kortstondige maar hevige ziekte, na eene hoogst genoegelijke echtvereeniging van twee jaren, mij nalatende één Kind van naauwelijks één jaar.

Zoo staar ik dan met mijne hulpbehoevende Kinderen het dierbare overschot na, hopende en vertrouwende, dat zij in de eeuwige Heerlijkheid opgenomen worde, en dáár vergelding mag verkrijgen voor hetgene de dierbare aan mij en de mijnen hier op aarde heeft gedaan. God, hoop ik, zal mij in deze harde beproeving versterken.

AMSTERDAM, 10 Februarij 1848.

H. A. KLOOSTERHUIS.

Strekkende deze algemeene als bijzondere kennisgeving aan Vrienden en Bekenden, zoo binnen als buiten deze Stad.

\. Heden overleed alhier, ten Huize van zijnen Schoonbroeder, den Heer W. KLEIJENBERG, mijn hartelijk geliefde Man en Vader van mijne zes nog jeugdige Kinderen, de Weledele Heer J. G. OOSTERBEEK, *Doctor in de Genees- en Verloskunde te Eenrum*, in den ouderdom van ruim 42 jaren.

MEPPEL, 10 Februarij 1848.

M. BARTH,
Wedw. J. G. OOSTERBEEK.

\. Heden overleed, tot onze innige droefheid, ons hartelijk geliefde Dochtertje HENRIETTE JOHANNA ELISABETH, in den ouderdom van negen maanden.

TZUM, 10 Februarij 1848.

J. W. VAN IDSINGA.
E. H. VAN IDSINGA,
geb. **BINDERVOET.**

\. Heden overleed, na eene hevige ziekte van ruim drie weken, mijn hartelijk geliefde Echtgenoot MENNE MEESENBROEK, in den ouderdom van ruim 52 jaren, na eene gelukkige echtvereeniging van omtrent 22 jaren, diep betreurd wordende door mij en mijne drie Kinderen.

GRONINGEN, 11 Februarij 1848.

H. MEESENBROEK,
geb. **WARRING.**

\. Heden overleed, ten Huize van mijn' Broeder te *Scheemda*, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder W. L. HERES, Weduwe J. JUCHTER, in den ouderdom van ruim 89 jaren.

GRONINGEN, 11 Februarij 1848.

R. JUCHTER.
Uit aller naam.

Deze dient tot algemeene kennisgeving.

\. Heden overleed, aan een langzaam verval van [...] ten, mijn geliefde Echtgenoot, de Heer GJALT[...] DE DAAMSTRA VAN SUIDERMA, in den ouder[dom van] 81 jaren en 6 maanden, van welke ik bijna 50 ja[ren] hem in een' gelukkigen echt mogt vereenigd zijn.

GRONINGEN, 12 Februarij 1848.

H. M. NANNINGA,
Wedw. G. A. DE D. VAN SUID[ERMA].

\. Heden overleed, na langzaam afnemen van [...] ten, in den gezegenden ouderdom van ruim 77 [...] onze geliefde Tante MARTJE ABRAHAMS BOE[...] duwe van DAVID LEUTSCHER.

SAPPEMEER, 12 Februarij 1848.

A. J. MULDER, A. E. MAATH[...]
Executeurs-Testamentair.
Namens de overige Familie.

Familie, Vrienden en Bekenden van de Overle[dene] lieven deze als eene bijzondere en tevens als algeme[ene ken]nisgeving aan te nemen.

\. Bij den Boekverkooper **JOHANNES MÜ[LLER]** te *Amsterdam*, is verschenen:

J. C. G. BOOT, LATIJNSCHE **VORMLEER** [...] gens de SPRAAKLEER van *MADVIG* bewerk[t], 8vo, ... *f*

H. A. CORVEIJ, ANWEISUNG zum möglichs[...] tigen GEBRAUCHE der ZEICHENSETSUNG od[er] TERPUNKTION FÜR NIEDERLANDISCHE LE[HRAN]STALTEN und für DIEJENIGEN, welche sich sel[bst ohne] Lehrer in derselben unterrichten und üben wollen, 8vo, *f*

J. VAN JAARSVELDT, HANDLEIDING tot het E[...] ONDERWIJS in de **HOOGDUITSCHE TAAL** [...] de Nederlandsche Jeugd, 8vo, ... *f*

G. CH. CRUSIUS, **GRIEKSCH-NE[DER]DUITSCH WOORDENBOEK** voor de GE[DICH]TEN van *HOMERUS*, benevens eene VERKLA[RING] der MOEIJELIJKE PLAATSEN, der GEBRUIK[EN en] INSTELLINGEN uit het HELDENTIJDVAK. Vo[or Ne]derlandsche Scholen bewerkt door *HM. POL*, 8vo, [...]

HANDLEIDING tot de STUDIE der **OUDH[EID]** door *J. C. SPAKLER* en *J. HEEMSKERK*, 1ste dl. Inleiding, Taalkunde, Kritiek en Uitleg[...] Letterkunde der Grieken en Romeinen, 8vo, ... *f*

Ook onder den titel:

LETTERKUNDE der **GRIEKEN EN ROME[INEN]** door *J. C. SPAKLER* en *J. HEEMSKERK*, gr. 8vo, ... *f*

J. VAN JAARSVELDT, BEOEFENENDE en GELIJKENDE **HOOGDUITSCHE SPR[AAK]KUNST**, ten gebruike voor Nederlanders, gr. 8vo, *f*

——————— THEORET. PRACT[...] VERGLEICHENDE **HOLLANDISCHE SPR[ACH]LEHRE** f. Deutsche, zum Gebrauch in Schulen u[nd] den Selbstunterricht, 8vo, ... *f*

J. N. MADVIG, LATIJNSCHE **SPRAAKL[EER]** voor SCHOLEN; vertaald door *J. C. G. BOOT*, 8vo, *f*

H. POL, **ALGEMEENE GESCHIEDE[NIS]** ten dienste v. SCHOLEN en HUISSELIJK ON[DER]WIJS, 3 dln., 8vo, ... *f*

——, —— 1ste Stuk (Oude Volken en Staten), *f*
——, —— 2de Stuk, (Middeleeuwen), ... *f*
——, —— 3de Stuk (Volken en Staten van de[n nieu]wen tijd), ... *f*

APOTHEKERS!

Heden heb ik bij alle Boekhandelaren verkrijgbaa[r ge]steld de 1ste AFLEVERING van de

Werktuigkun[de]

voor den APOTHEKER,

OF BESCHRIJVING EN AFBEELDING DER W[ERK]TUIGEN IN DE APOTHEEK EN HET LABORATORIUM, DOOR

Dr. RHÖFM,

NAAR HET HOOGDUITSCH DOOR

A. A. G. VAN ITERSON

Apotheker te Gouda.

Met **250** tusschen den Tekst geplaatste Houtsnee[den].

Een in zijn soort éénig Werk, een schat van Pra[ktische] kundigheden bevattende en onmisbaar voor elken A[pothe]ker, die prijs stelt op de goede inrigting van [zijn] Apotheek of zijn Laboratorium, op een' gemakk[elijken] arbeid, op de bewaring en behandeling der Gene[esmid]delen naar de eischen der kunst. De Werktuigen [...] 250 Houtsneden voorgesteld, kunnen, volgens eene [...] bij gevoegde schaal, door iederen kundigen we[rkman] worden vervaardigd. In 4 Afleveringen, elk van [...] zal het Werk kompleet zijn.

GOUDA. G. B. VAN GOOR.

\. Door **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA** [te] *Groningen*, is gedrukt en alom verkrijgbaar gesteld:

De BERIGTEN OMTRENT HET ONDERSCHEIDEN[D KA]RAKTER DER GRONINGSCHE GODGELEERDE SCH[OOL] van Mr. **I. DA COSTA**, toegelicht door **P. HOF[STE]DE DE GROOT**, *Hoogleeraar* te *Groningen*, à *f* 0[...]

Oproeping.

Bij Bevelschrift van den Edel Achtbaren Heer REG[TER-]COMMISSARIS in het FAILLISSEMENT van den [...] **JAN MEINERS**, Koopman en Commission[air te] *Groningen*, van den 14den Februarij 1848, is de EE[RSTE] VERGADERING ter VERIFICATIE van de SCHULD[VOR]DERINGEN bepaald op MAANDAG, den 28sten Feb[ruarij] 1848, des voormiddags te half tien. Krachtens g[emeld] Bevelschrift worden bij deze ALLE zoo BEKEND[E als] ONBEKENDE SCHULDEISCHERS van welgemelden JAN MEINERS opgeroepen, om op voorschreven d[ag en] uur te compareren in de AUDIENTIEZAAL der AR[RON]DISSEMENTS-REGTBANK te *Groningen*, in de Boteringestraat aldaar.

GRONINGEN, 15 Februarij 1848.

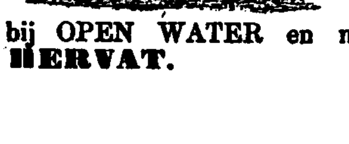
De Curator in het Faillissement bovengenoe[md]
Mr. W. DE SITTER.

OPROEPING VAN SCHULDEISCHER[S]

De **CURATOR** in het FAILLISSEMENT van [...] **TER DE VRIES**, Koopman, wonende te *Gron[ingen]* roept, krachtens, in dato den veertienden Februarij [...] behoorlijk geregistreerd Bevelschrift van den Edel [Acht]baren Heer Mr. J. WOLDRINGH, Regter-Commiss[aris in] genoemd Faillissement, ALLE BEKENDE en ONBE[KEN]DE SCHULDEISCHERS, de BEVOORREGTEN e[n] PAND- of HYPOTHEEK HEBBENDEN daaronder b[egre]pen, op, om op MAANDAG, den dertienden Maart [...] des voormiddags te tien uren, te verschijnen in de [AU]DIËNTIEZAAL der ARRONDISSEMENTS-REGTB[ANK] te *Groningen*, ten einde alsdan tot de VERIFICATIE [der] SCHULDVORDERINGEN over te gaan.

De Curator voornoemd:
Mr. J. L. TRIP, *Advokaat.*

BERIGT AAN HET REIZEND PUBLIE[K]

dat de **STOOMVAART** [...] schen ***AMSTERD[AM]*** en ***HARLINGEN, DE LEMMER*** en ***A[M]STERDAM*** dadel[ijk] bij OPEN WATER en nadere kennisgeving zal wo[rden] **HERVAT.**

f 50 belooning.

Uit de VERZAMELING VAN JOURNALEN, door mij gehouden aan boord der Schepen, waarop ik vroeger gediend heb, en alle geschreven op oningebonden of losse boekjes Postpapier, VERMIST ik sedert geruimen tijd ELF BOEKJES, behoorende tot het JOURNAAL, in de jaren **1816**, **17**, **18**, **19** en **20** aan boord van Zr. Ms. Schip *Willem de Eerste* in de Middellandsche Zee gehouden. Ik vermeende dezelve te hebben uitgeleend, zonder mij te kunnen herinneren aan wien, doch alle navraag bij diegenen mijner Vrienden of Bekenden, waar ik zulks mogelijk dacht, leverde eene ongunstige uitkomst op, even als het vlijtig en onvermoeid zoeken naar dezelve in mijne Boekerij.

Op deze Boekjes, die voor eenen vreemde geene waarde hebben, stel ik echter zelf grooten prijs: zij bevatten mijne herinneringen van een aangenaam en nuttig besteed tijdvak mijns levens.

Daar dezelve echter niet anders dan door eigene afgifte of door ontvreemding in het ongereede kunnen zijn geraakt, en ik nog altijd de hoop koester, dat het eerste de zaak zal zijn, zoo wend ik mij langs dezen weg in de eerste plaats tot mijne vrienden en kennissen met vriendelijk verzoek, zich eens te herinneren, of ik die Cahiers ook aan een' hunner mogt hebben overgegeven, en dan eens toe te zien, of zij ook hier of daar in eenen hoek mogten zijn weggelegd; terwijl ik in het tweede geval, dat zij namelijk op eene onwettige wijze uit mijn bezit mogten zijn geraakt, mijnen hartelijken dank zal betuigen aan een' iegelijk, die mij zoodanige inlichting of aanwijs zal kunnen geven, waardoor ik dezelve, hetzij geheel of gedeeltelijk, zoude kunnen terug bekomen, en des verkiezende eene belooning van vijftig gulden, onder belofte van stilzwijgen, zal betalen, te ontvangen aan het Bureau dezer Courant of bij den Eigenaar zelven.

GRONINGEN, 15 Februarij 1848.

R. DE SITTER.

NEDERLANDSCHE MAATSCHAPPIJ VAN BRANDVERZEKERING, gevestigd te *TIEL*.

De ondergeteekende, **AGENT** van voormelde Maatschappij voor *Groningen*, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat bij denzelven gelegenheid is tot VERZEKERING tegen

VASTE JAARLIJKSCHE PREMIE,

als: wegens GEBOUWEN, alléén dienende tot inwoning, opgetrokken van steen en gedekt met pannen, tot .... *f* **0,65**, } van iedere
INBOEDEL in dezelve, tot ... *f* **0,80**, } duizend
Andere panden naar evenredigheid. gulden.

Deze lage Premiën en de bekende Soliditeit der Maatschappij doen dezelve zeer aanbevelen, en hebben aanleiding gegeven tot menigvuldige deelneming.

Nadere inlichtingen bij den Agent voornoemd:

Mr. W. J. HORA SICCAMA,
in de Oude Boteringestraat.

, Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op **HEDEN**, DINGSDAG, den 15den Februarij 1848, des namiddags te 4 uren (om de veelheid der perceelen *precies* te beginnen), ten Huize van de Erven TIDDENS, in *het Huis de Beurs*, aldaar, in het openbaar worden verkocht:

Onderscheidene in de Gemeente *Nieuwolda* gelegene, tot de nalatenschap van wijlen Jhr. J. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN behoorende **VASTE GOEDEREN**, in de Courant van den 1sten en 8sten dezer breeder omschreven.

De Conditiën van Verkoop zullen in tijds ter lezing liggen ten Huize van Verkoop, bij den Hoog Welgeb. Heer Mr. J. RENGERS HORA SICCAMA van FARMSUM, te *Hoogezand*, bij den Logementhouder WISSEMANN, te *Winschoten*, bij W. K. NIEBORG, te *Finsterwolde*, en ten KANTORE van den Notaris.

Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 16den Februarij 1848, des namiddags te 2 uren, ten Huize van HK. BOS, Kastelein, wonende op de *Groninger Punt*, te *Glimmen*, onder de Gemeente *Haren*, publiek worden verkocht:

Eene **BOEREN BEHUIZING** en **SCHUUR**, get. C no. 16, met derzelver ERF en TUIN, benevens de daarbij behoorende LANDERIJEN, te zamen groot ongeveer 36 Bunders, alles staande en gelegen te *Glimmen*, onder de Gemeente *Haren*, toebehoorende aan de Erven RADEMAKER, en zulks in 33 Perceelen. Om te aanvaarden de Landerijen op Gregori en de Behuizing en Schuur op den 1sten Mei 1848.

, Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG, den 17den Februarij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

Eene **BEHUIZING**, bestaande in twee WOONKAMERS, get. W 15 en 16 V, met de VASTE BEKLEMMING van eenen *Moestuin*, doende jaarlijks op Gregori tot vaste huur *f* 22 — 00, staande en gelegen buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, toebehoorende aan H. A. MOLENBERG en deszelfs KINDEREN. Om te aanvaarden den Tuin op Gregori en de Behuizing op den 1sten Mei 1848. Te bezien des daags vóór en op den Verkoopdag, van 2—4 uren.

En zal voor den tijd van één Saizoen publiek worden verhuurd:

Ongeveer 1½ Bunder BOUWLAND, gelegen achter de Rijskampen, bij *Groningen*, in onderscheidene Akkers.

, Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op DINGSDAG, den 29sten Februarij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein G. T. TIESSENS, voor de Ebbingepoort aldaar, publiek, voor den tijd van één Saizoen, worden verhuurd:

I. Ongeveer 20 Bunders kostelijk GROENLAND, bij *Borgham*, buiten de Ebbingepoort, te *Groningen*, gelegen, toebehoorende aan Mevrouw de Weduwe J. WICHERS.

II. Ongeveer 6 Bunders kostelijk GROENLAND, de *VLINTEVENNE*, buiten de Boteringepoort, en ongeveer 8 Bunders best GROENLAND, gelegen aan den Korreweg, te *Groningen*, toebehoorende aan den Heer F. KAMERLINGH, H.z., c. s. — Alles om te Hooijen en te Weiden, en het Topgras en de Naweide te zamen en ieder afzonderlijk.

, Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op WOENSDAG, den 1sten Maart 1848, bij meer andere Goederen, publiek worden verkocht:

I. Eene ruime WONING, staande Noordzijde aan het Zuiderdiep, get. X 152 V, rood G 265a, door A. MENGERS bewoond.

II. Eene dito WONING, naast de voorgaande, get. X 152 V, rood G 265b, door G. HOFMAN bewoond; om te aanvaarden op den 1sten Mei 1848.

, Ten overstaan van Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zullen, op VRIJDAG, den 3den Maart 1848, des namiddags te 4 uren (om de veelheid van perceelen precies op tijd te beginnen), ten Huize van de Erven J. TIDDENS, in het *Huis de Beurs*, te *Groningen*, publiek worden verkocht:

I. Eene zeer nette en wel doortimmerde HEEREN BEHUIZING met fraaijen TUIN er achter, get. X 248 V, G 296 rood, staande en gelegen Westzijde in de Folkingestraat te *Groningen*.

II. Eene ruime BEHUIZING, get. H 78 V, met OPEN' GROND er achter, staande en gelegen Oostzijde aan het Nieuwe Kerkhof, te *Groningen*, door de Wedw. MOS bewoond.

III. Een VOERWERK, tot het REINIGEN der STADS STRATEN, te *Groningen*, get. no. 14, met PAARD en TOEBEHOOREN.

IV. De HELFT in eene VROUWEN ZITPLAATS in de Martinikerk, te *Groningen*, ten Westen den Predikstoel, 1ste Plaats, 8ste Bank van het Doophek.

V. De VASTE BEKLEMMING van 3 B., 73 R., 30 E. *Groenland*, gelegen buiten de Boteringepoort, achter de Moestuinen, te *Groningen*, doende jaarlijks op Midw. tot vaste huur *f* 80 — 00.

VI. De EIGENDOM van 23 B., 5 R., 32 E. *Land*, gelegen te *Wetsinge*, bij A. P. KRUIZINGA en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 100 — 00.

VII. De EIGENDOM van 8 B., 71 R., 70 E. *Land*, gelegen te *Rhoderwolde*, bij R. C. VAN DER WAL en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 40 — 00.

VIII. De EIGENDOM van ongeveer 3 B. *Land*, gelegen aan den Netweg te *Appingedam*, bij de Wedw. W. SMIT onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 42 — 00.

IX. De EIGENDOM van ongeveer 1½ B. *Land*, gelegen in *den Andel*, bij R. R. VAN DIJK en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 20 — 00.

X. De EIGENDOM van ongeveer 1½ B. *Land*, mede aldaar, bij dezelfde Meijers in gebruik, jaarlijks voor *f* 20 — 00.

XI. De EIGENDOM van eenen *Behuisden Moestuin*, buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, bij de Wedw. J. HINDRIKS onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 40 — 00.

XII. De HELFT in den EIGENDOM van ongeveer 5 B. *Land*, te *Oldehove* gelegen, bij H. J. HOMMEMA onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor deze helft van *f* 22 — 50.

XIII. De EIGENDOM van een' *Rijskamp*, gelegen buiten de Boteringepoort, te *Groningen*, bij J. H. VAN DER TUIN en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 6 — 00.

XIV. De EIGENDOM van eene *Grondpacht* van een' *Hof*, gelegen in de Bloemstraat, te *Groningen*, bij J. DE VRIES in gebruik, jaarlijks voor *f* 6 — 30.

XV. De EIGENDOM van ongeveer 7 B. *Land*, gelegen te *Stitswerd*, bij J. C. VAN DER KOOI onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 35 — 00.

XVI. De EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede*, gelegen te *Rasquert*, bij P. JANS en Vrouw in gebruik, jaarlijks voor *f* 8 — 00.

XVII. De EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede*, te *Usquert* gelegen, bij de Wedw. R. P. DOOIJES in gebruik, jaarlijks voor *f* 6 — 00.

XVIII. De EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede*, te *Onderwierum* gelegen, bij D. R. WOLTHUIS en Vrouw in gebruik, jaarlijks voor *f* 6—00.

XIX. De EIGENDOM van een' *Hofgrond*, buiten de Heerepoort, in de Monsteeg, te *Groningen* gelegen, bij F. J. VENEMA in gebruik, jaarlijks voor *f* 7—50.

XX. De EIGENDOM van eene *Grondpacht* van eene *Behuisde Heemstede*, te *Noordhorn* gelegen, bij J. B. DORPSTRA in gebruik, jaarlijks voor *f* 7—50.

XXI. De EIGENDOM van eene *Behuisde Heemstede*, te *Appingedam* gelegen, bij B. KAMPSCHOLT in gebruik, jaarlijks voor *f* 3—00.

XXII. De EIGENDOM van een' *Hofgrond*, gelegen buiten de Oosterpoort, te *Groningen*, bij G. EISSING en Vrouw in gebruik, jaarlijks voor *f* 4— 50.

XXIII. De EIGENDOM van een' *Hofgrond*, mede aldaar, bij K. K. DE VRIES in gebruik, jaarlijks voor *f* 3 — 00.

XXIV. De EIGENDOM van eenen *Tuingrond*, mede aldaar, bij dezelfde in gebruik, jaarlijks voor *f* 4 — 00.

XXV. De EIGENDOM van ongeveer 1½ B. *Land*, in *den Andel* gelegen, bij J. R. MULDER en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 20—00

XXVI. De EIGENDOM van ongeveer 1½ B. *Land*, mede aldaar, bij G. L. BENTEMA onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 15—00, en van eene *Heemstede*, aldaar, bij dezelfden in gebruik, jaarlijks voor *f* 5—00; te zamen alzoo *f* 20—00

XXVII. De EIGENDOM van eene *Heemstede*, mede aldaar, bij J. P. BRINKMAN in gebruik, jaarlijks voor *f* 5—00

XXVIII. De EIGENDOM van eene *Heemstede*, mede aldaar, bij K. R. ZUIDEMA en Vrouw in gebruik, jaarlijks voor *f* 5 — 00.

XXIX. De EIGENDOM van ongeveer 21 B. *Land*, te *Woltersum* gelegen, bij H. J. VAN DORPEN en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 40 — 00.

XXX. De EIGENDOM van 51 B., 92 R., 80 E. *Behuisd Land*, KROONSVELD genoemd, gelegen te *Oldekerk*, bij B. H. GERBERS, Wedw. ZANTINGA, onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 60 — 00.

XXXI. De EIGENDOM van 4 B., 30 R., 90 E. *Land*, mede aldaar, bij dezelfden onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 15 — 00.

XXXII. De EIGENDOM van 2 B., 23 R., 87 E. *Land*, te *Adorp* gelegen, bij J. E. LANTINGA en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 14 — 00.

XXXIII. Eenige GRONDPACHTEN van *Huizen* en *Hofsteden*, gelegen buiten de Kranepoort, te *Groningen*, bij onderscheidenen in gebruik, te zamen jaarlijks voor *f* 27 — 97⁵, in perceelen.

XXXIV. De EIGENDOM van eene GRONDPACHT van een' *Hof*, gelegen in de Kubasteeg, buiten de Oosterpoort, te *Groningen*, bij den Heer T. MESDAG in gebruik, jaarlijks voor *f* 6 — 00.

XXXV. 14 GRONDPACHTEN van *Huizen*, voor de Apoort en langs de Pottebakkersrijge, te *Groningen*, bij onderscheidenen in gebruik, te zamen jaarlijks voor *f* 50 — 77½, in perceelen.

XXXVI. De EIGENDOM van twee Akkers *Land*, een *Heem* en *Tuin*, gelegen tusschen *Siddeburen* en *Hellum*, groot 1 B., 18 R., 10 E., bij A. F. WILDEMAN, Wedw. B. A. KLIMP, in gebruik, jaarlijks voor *f* 18 — 00.

XXXVII. De EIGENDOM van 1 B., 20 R., 49 E. *Land*, te *Appingedam* gelegen, bij G. MEIJER en Vrouw onder beklemming in gebruik, jaarlijks voor *f* 18 — 00.

XXXVIII. Drie EIGENDOMMEN van GRONDPACHTEN van *Heemsteden*, te *Noordhorn* gelegen, in gebruik bij
a. T. P. MULDER en Vrouw, jaarlijks voor *f* 4 — 00.
b. K. H. TILLEMA „ „ „ *f* 6 — 00.
c. D. KLAASSENS, Wedw. F. H. SMIT, jaarlijks voor *f* 6 — 00.

Alles behoorende tot de Nalatenschappen van wijlen den Heer J. BOON en Mejufvrouw.

Om te aanvaarden de Perceelen I, II, III en IV op den 1sten Mei, Perceel V op Gregori 1848, en al de overige Perceelen dadelijk na den Toeslag.

De Perceelen I, II en IV te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, van 2—4 uren.

, Mrs. **J. W. QUINTUS** en **J. J. DE SITTER**, Notarissen te *Groningen*, gedenken, op MAANDAG, den 6den Maart 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Logementhouder H. VAN DER LAAN, aan de Groote Markt, te *Groningen*, ten verzoeke van den Hoog Welgeb. Heer L. U. Baron RENGERS, publiek te verkoopen: Eene roijale dubbele HEEREN BEHUIZING met fraaijen TUIN er achter, get. H no. 236 V, staande en gelegen Oostzijde in de Nieuwe Ebbingestraat, te *Groningen*.

Om te aanvaarden den 1sten Mei 1848.

Te bezien Zaturdag vóór en op den Verkoopdag, van 2—4 uren, op Bewijzen van Toegang, ten Kantore van eerstgenoemden Notaris te bekomen.

, Mr. **J. W. QUINTUS**, Notaris te *Groningen*, zal, na bekomene autorisatie, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek verkoopen:

I. Een net doortimmerd HUIS, aan het Damsterdiep, te *Groningen*, get. O 189 V.

II*a*. De VASTE BEKLEMMING van 4 B., 95 R., 20 E. LAND, buiten de Steentilpoort, aan het Zaagmulderswegje, bij *Groningen*, zullende jaarlijks tot vaste huur doen *f* 125.

b. Den EIGENDOM van gemelde 4 B., 95 R., 20 E. *Land*.

III*a*. De VASTE BEKLEMMING van 3 B., 56 R., 50 E. *Land*, buiten de Steentilpoort, aan het tweede Wegje, bij *Groningen*, een' mandeeligen Weg, zullende jaarlijks tot vaste huur doen *f* 120.

b. Den EIGENDOM van deze 3 B., 56 R., 50 E. *Land*.

IV. De VASTE BEKLEMMING van 2 B., 96 R. *Land*, aan den Jacobijnerweg, buiten de Ebbingepoort, bij *Groningen*, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 60.

V*a*. De HALFSCHEID van eene TREKSCHUIT, get. no. 6, varende van *Groningen* op *Stroobos*, vice versa, met het REGT van het VEER en verdere annexen.

b. De ANDERE HALFSCHEID van dezelfde Trekschuit.

VI. Een VIERDE AANDEEL in eene TREKSCHUIT, get. no. 5, varende van *Groningen* op *Stroobos*, vice versa, met het REGT van het VEER en verdere annexen.

Alles behoorende tot de Nalatenschappen van wijlen J. BRAS en diens Echtgenoote G. J. TIKKER.

, Ten overstaan van Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op **HEDEN**, DINGSDAG, den 15den Februarij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van Mejufvrouw de Wedw. BONTEKOE, in *de Unie*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop worden aangeboden, om op den 1sten Mei aanstaande te aanvaarden:

Eene hechte, sterke en ruime BEHUIZING, gemerkt letter I, no. 149, staande Westzijde in de Oude Boteringestraat, op eigen grond, te *Groningen*, zijnde sedert vele jaren en nog heden eene beklante **VLEESCHHOUWERIJ**, met eenigen OPEN GROND en eene STALLING en SLAGTHUIS daar achter, uitkomende in den Achter-den-Muur, wordende door den Vleeschhouwer A. HOVING bewoond; hierover kan *f* 3000 van den Koopschat, naar 5 pCt. rente in het jaar, blijven staan.

Te bezien, des daags bevorens en op den dag van Verkoop, des morgens van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren; de Conditiën van Verkoop zullen in tijds op de gewone plaatsen ter lezing liggen.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris*.

, Mr. **W. LAMAN TRIP**, Notaris te *Groningen*, zal, op DONDERDAG, den 24sten Februarij 1848, des avonds te 6 uren, ten Huize van den Kastelein T. GRAALMAN, in de Nieuwe Boteringestraat, publiek, voor één jaar, verhuren, om te Hooijen of te Weiden: pl. m. 18 Bunders kostelijk **GROENLAND**, gelegen te *Adorp*, toebehoorende aan den Heer Burgemeester J. VELTMAN, te *Noorddijk*, en Mede-Eigenaren.

LANDVERHURING.

HEDEN AVOND te 6 uren zullen, ten Huize van HINDRIK MENSINGA, buiten de Boteringepoort, publiek worden verhuurd, bij Akkers, om als TUINGROND te worden gebruikt: Ongeveer 3 grazen **LAND**, gelegen buiten de Boteringepoort, aan de zoogenoemde Mennoniten Kolfbaan.

FIRMA **STEEN EN HESSELINK**.

, Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zal, op VRIJDAG, den 18den Februarij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Erven EEKHOFF, worden verkocht:

Eene nieuw betimmerde dubbele BEHUIZING, in de Pelsterstraat, met OPENE PLAATS, get. V 25 V, door J. VOKKELMAN in eigendom bewoond.

Over het Verkochte kan ⅔ van den Koopprijs blijven staan.

Te aanvaarden den 1sten Mei 1848. Te bezien den dag van en vóór den Verkoop, des voormiddags van 10 tot 12 en des namiddags van 2 tot 4 uren.

Mr. J. J. CREMERS.

, Mr. **E. VAN EERDE**, Notaris te *Groningen*, gedenkt, op MAANDAG, den 21sten Februarij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Erven EEKHOFF, Tz., aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek ter verkoop te presenteren:

I. Eene BEHUIZING, staande ten Oosten in de Nieuwe Ebbingestraat, te *Groningen*, geteekend H 202 V, rood O 37, door nu wijlen Mejufvrouw de Wedw. E. MEIJER bewoond geweest.

II. Een GRAF, op de Zuider Begraafplaats te *Groningen*, 1ste Kl., 1ste Rij, No. 47.

En voorts ten overstaan van
Mr. J. J. DE SITTER, Notaris te *GRONINGEN*:

I. Eene ruime WOONKAMER met OPENE PLAATS er achter, geteekend X 175 V, staande op vrij eigen grond, Noordzijde op de Nieuwstad, te *Groningen*, wordende door H. WOEST bewoond.

II. Eene dito WOONKAMER met OPENE PLAATS er achter, X 176 V, mede aldaar, door den Timmerman JANSEN bewoond.

Om de Behuizing en Woonkamers op den 1sten Mei 1848 te aanvaarden.

Te bezien op den dag van Verkoop, des voormiddags van 10 — 12, en des namiddags van 2 — 4 uren, terwijl de Veilconditiën en Eigendomsbewijzen op de gewone plaatsen ter lezing zullen liggen.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

, Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, zal, ten verzoeke van den Heer en Mr. C. DE RANITZ, thans Notaris te *Groningen*, op ZATURDAG, den 26sten Februarij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Wedw. JUURSEMA, te *Leek*, publiek veilen en verkoopen:

Eene BEHUIZING, no. 52, met ERF en TUIN, groot te zamen 18 R., 90 E., staande en gelegen te *Leek*, doende jaarlijks tot heemhuur *f* 7—50.

Mr. J. J. DE SITTER, *Notaris*.

, Ten overstaan van Mr. **J. J. DE SITTER**, Notaris te *Groningen*, zal, ten verzoeke van R. G. BROEKSEMA, op DINGSDAG, den 29sten Februarij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van den Kastelein MENSINGA, buiten de Boteringepoort, voor één Saizoen, in 23 perceelen, publiek worden verhuurd: Ongeveer 1½ Bunder **TUINGROND**, gelegen ten Zuiden van Halfwegsmolen, aan het Trekpad, buiten de Ebbingepoort, onder *Groningen*.

, Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, ten verzoeke van zijne PRINCIPALEN, na bekomen verlof, op **DONDERDAG, den 24sten Februarij 1848**, en niet op WOENSDAG, den 23sten, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Wedw. P. DE JONGE, in *de Nederlanden*, aan de Groote Markt, te *Groningen*, publiek veilen en verkoopen:

I. Eene groote KOOPMANS BEHUIZING, E no. 59 en K no. 164, staande Oostzijde in de Oude Kijk-in-'t Jatstraat, op den hoek van de Achter-den-Muur, te *Groningen*, doende jaarlijks tot geldsrente *f* 3 — 37⁵.

II. Eene KOOPMANS BEHUIZING, E no. 60 en K 165, mede aldaar, ten Zuiden van de vorige, doende jaarlijks tot geldsrente *f* 1 — 80.

Het eerste perceel door den Heer P. J. DE JONGE, en het tweede door WOLF en SIPS wordende bewoond, en beide te bezien daags vóór en op den Verkoopdag, telkens

des namiddags van 2—5 uren. Over perceel *Een* kan een gedeelte van den Koopschat blijven uitstaan.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

*** Mr. **C. DE RANITZ**, Notaris te *Groningen*, zal, ten verzoeke van den Heer A. BONTHUIS, te *Nietap*, op ZATURDAG, den 26sten Februarij 1848, des avonds te 7 uren, ten Huize van de Wedw. JUURSEMA, te *Leek*, publiek Veilen en Verkoopen:

Een in den jare 1844 gebouwd **TJALKSCHIP**, genoemd *DE TWEE GEBROEDERS*, met LUIKEN, MAST en ALLE deszelfs verdere TOEBEHOOREN, groot 46 Tonnen, of ongeveer 25 Lasten, thans liggende te *Leek*, en laatst bevaren door WIEBE W. DE VRIES.

Mr. C. DE RANITZ, *Notaris.*

Dingsdag, den 29sten Februarij

1848, des avonds te 7 uren, zal er, ten Huize van H. MENSINGA, buiten de Boteringepoort, bij *Groningen*, in perceelen of te zamen worden verhuurd: Eene **BOEREN BEHUIZING**, in den Paddepoel, aan den Wierummerweg, genoemd *GAT IN 'T HUIS*, en 24 B. LAND, om te Hooijen en te Weiden.

Boelhuis in de Pelsterstraat.

GROOTE VERKOOPING van **ROERENDE GOEDEREN**, te beginnen op WOENSDAG, den 23sten Februarij e. k., des voormiddags te tien uren, bestaande in veelvuldige moderne MAHONIE- en EIKENHOUTEN MEUBELEN, MANS- en VROUWEN LIJFSTOEBEHOOREN, BEDDEGOED, KOPER, TIN, OUD PORSELEIN en GLASWERK; alles hoofdzakelijk herkomstig uit de nalatenschap van wijlen Mejufvrouw de Weduwe H. G. KREMER, geb. ROGGENKAMP, overleden in het Aduarder Gasthuis alhier, en van twee vakante Nalatenschappen.

Te bezien des Dingsdags bevorens, des namiddags van 2 tot 5 uren.

BAKKER & WOLTHERS,
Deurwaarders.

*** Mr. **J. C. VAN SLOOTEN**, Notaris te *Veendam*, gedenkt, op DONDERDAG, den 17den Februarij 1848, des morgens te 10 uren, ten Huize van H. A. MUNNEKE, Verlaatsmeester aan het *Nieuwe Stads Kanaal*, ten overstaan van den RENTMEESTER van de VEENEN der Stad *Groningen*, onder nadere goedkeuring van de Edele Achtbare Heeren BURGEMEESTER en WETHOUDEREN der Stad *Groningen*, uit te besteden: I. De VERGRAVING van een perceel **VEEN**, achter de in den jare 1847 uitgedane Splitting van het *Stads Kanaal* gelegen; en te verkoopen: II. De VERGRAVING van twee perceelen **VEEN**, achter de tweede Afdraai, ter weerszijden van het *Stads Kanaal* gelegen.

De Voorwaarden van Uitbesteding en Verkoop zullen vier dagen bevorens ten gemelden Huize ter lezing liggen.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG, den 18den Februarij 1848, des avonds te 5 uren, ten verzoeke en ten Huize van L. J. DE WITT, Kastelein te *Schildwolde*, publiek te veilen en te verkoopen:

Eene BEHUIZING en SCHUUR, get. no. 31, zijnde eene neringrijke **HERBERG**, **WINKEL** en **GRUTTERIJ**, met de VASTE BEKLEMMING van derzelver *Heem* en *Tuin*, groot 26 R., 57 E., staande en gelegen te *Schildwolde*, aan den Grindweg, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 20—10.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op ZATURDAG, den 19den Februarij 1848, des avonds te 5 uren, ten Huize van den Kastelein H. J. NIEBOER, te *Hoogezand*, publiek, in onderscheidene Perceelen, te verkoopen:

De **BOSCHGRONDEN** van de voormalige Plaats *VREDENBURG*, onder *Kolham*, groot 13 B., 42 R., met eenige duizenden daarop staande EIKEN- en SPARREBOOMEN.

De Perceelen zijn op de uiteinden door Nommers aangeduid, en kan men Aanwijs bekomen bij H. BLIKMAN, bij het Kerkhof, te *Kolham*.

De Conditiën van Verkoop zullen acht dagen vóór den Verkoop ter lezing liggen, ten Huize van Verkoop, ten Kantore van Mr. C. HARTMAN BUSMANN, te *Sappemeer*, en van den ondergeteekenden Notaris.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op MAANDAG, den 21sten Februarij 1848, des middags precies te 12 uren en volgenden dag, publiek, op gewone Conditiën te verkoopen, op de **PLAATS** *PETIT MARTIN*, te *Harkstede*:

260 EXTRA ZWARE **EIKENBOOMEN**.
50 ESSCHENBOOMEN, en
70 DENNEBOOMEN; aldaar op Stam staande.

Mr. J. D. TRESLING.

*** Mr. **J. D. TRESLING**, Notaris te *Scharmer*, gedenkt, op VRIJDAG, den 25sten Februarij 1848, des voormiddags te 10 uren, ten Huize van A. R. SIETZES, te *Siddeburen*, en ten verzoeke van de Wedw. G. F. VELDMAN en CONSORTEN, publiek te veilen en te verkoopen:

I. 6 B., 85 R., 70 E. EIGEN LAND, gelegen onder *Hellum*, over *het Schild*.

II. 1 B., 47 R., 60 E. EIGEN LAND, gelegen onder *Siddeburen*; — en

III. Den EIGENDOM van 72 R., 20 E. *Behuisd Land*, gelegen onder *Tjamsweer*, wordende bij JAN DERKS SMIT en Vrouw onder vaste beklemming gebruikt, voor eene jaarlijksche, op Midwinter verschijnende huur van *f* 18—00.

Mr. J. D. TRESLING.

LANDVERHURING.

De gewone jaarlijksche Verhuring van den Heer J. Q. CLEVERINGA, van plus minus 50 Bunders **GROENLAND**, gelegen onder *Appingedam*, *Tjamsweer*, *Solwert* en *Marsum*, om te HOOIJEN en WEIDEN, zal plaats hebben op MAANDAG, den 21sten Februarij 1848, des voormiddags te tien uren, ten Huize van den Kastelein P. F. WIERSUM, bij *Appingedam*, alwaar de nadere opgave 8 dagen bevorens ter lezing zal liggen.

Mr. **A. HUISINGH CLEVERINGA**, *Nots.*

*** **Mr. H. VAN BOLHUIS**, Notaris en Procureur te *Leens*, zal, ten verzoeke van de Erven JACOB REINTJES KADIJK en AAFKE JANS VAN DIJK, in leven echtelieden, Landbouwers, gewoond hebbende en overleden te *Pieterburen*, op WOENSDAG, den 23sten Februarij 1848, des namiddags te één uur, ten Huize van RITSE R. MULDER, te *Pieterburen*, publiek te Koop presenteren:

I. Eene kapitale BOERENPLAATS, bestaande in eene BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 21, met HUTTEN, benevens DE VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van derzelver *Erf*, *Tuin*, *Boomgaard* en diverse beste *Uiterdijks-* en *Kwelderlanden*, te zamen groot 31 Bunders, 70 Roeden en 90 Ellen, doende jaarlijks tot vaste huur *f* 110—00; en

II. Eene BOEREN BEHUIZING en SCHUUR, geteekend no. 22, met DE VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMINGEN van derzelver *Erf*, *Tuin* en diverse *Uiterdijks-* en *Kwelderlanden*, te zamen groot 28 Bunders, 63 Roeden en 80 Ellen, doende jaarlijks in genere tot vaste huur *f* 112—50.

Alles staande en gelegen te *Pieterburen*, gemeente *Eenrum*.

VERKOOP VAN WIJNEN.

De Notaris **GOSLINGS**, te *Harlingen*, zal aldaar, door het ministerie van den Heer Mr. **HANEKUIJK**, ten Huize van DOUWE MINNEMA, in het *Heeren Logement*, tegen kontante betaling, verkoopen,

Maandag, den 21sten Februarij 1848, *des voormiddags te* 11 *uren:*

Ruim 30 Okshoofden diverse WIJNEN op Fust.

Maandag, den 21sten Februarij 1848, *des avonds te 7 uren:*

Ongeveer 70 Ankers diverse WIJNEN op Flesschen.

Alle Wijnen van de Firma G. PETTINGA EN ZOON, liggende in het Pakhuis, aan de Noorderhaven.

GROOTE BOELDAGEN

VAN

LEVENDE HAVE, BOEREN-, MELKEN-KAMERSBESLAG en HUISMOBILIA,

telkens des namiddags te **1** *uur.*

Op DONDERDAG den 24sten Februarij 1848 en volgende dagen, aan de Boerenplaats van wijlen FOKKE ALLES BEUKEMA, onder *Warffum*.

Op DONDERDAG den 6den April 1848 en volgende dagen, aan de Boerenplaats te *Westerwijtwert*, nagelaten door wijlen ARIEN LUURS HEERES.

Op DONDERDAG, den 13den April 1848 en volgende dagen aan de Boerenplaats te *Uskwert*, van wijlen JAN HIEPKES BOERMA en AAFKE TIES OOSTING, Eh.

Op MAANDAG den 17den April 1848 en volgende dagen aan de Boerenplaats van wijlen HIEPKE EPPES BEUKEMA en TRIENTJE N. COOLMAN, Eh.

Op MAANDAG, den 25sten April 1848 en volgende dagen aan de Boerenplaats *HET SCHATHUIS*, van wijlen FREERK IJ. SCHATTENBURG, onder *Warffum*.

Mr. A. J. VAN ROIJEN.

Mr. **M. DE MUINCK**, Notaris te *Grijpskerk*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven van wijlen HINDRIK JANS SICCAMA en AEDSKE AEDSGES POSTEMA, in leven Ehelieden en Landbouwers onder *Oudwoude*, op DONDERDAG, den 24sten Februarij 1848, des morgens te 10 uren, in het GEMEENTEHUIS te *Grijpskerk*, publiek te verkoopen de navolgende **ONROERENDE GOEDEREN**, als:

I. *a.* Eene kapitale BOERENPLAATS, bestaande in twee BEHUIZINGEN, no. 76 en 77, SCHUREN en verdere GEBOUWEN, benevens het REGT DER VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van min of meer 44 Bunders uitnemend *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 800—00.

b. Het REGT DER VASTE EN ALTIJDDURENDE BEKLEMMING van min of meer 34 Bunders uitnemend *Groen-* en *Bouwland*, doende jaarlijks op Midwinter tot vaste huur *f* 80—00. — Alles staande en gelegen op de *Oosterwaard*, onder *Grijpskerk*, thans bij ABEL A. DE BOER en Vrouw in gebruik.

II. Den EIGENDOM van de *Boerenplaats* opgemeld, tegen eene jaarlijksche huur van *f* 800—00, onder beklemming in gebruik.

III. Eene BEHUIZING, no. .., waarin onderscheidene WONINGEN, met eenen TUIN, groot 26 R. en 80 Ellen, zijnde vrij eigen, staande en gelegen te *Kommerzijl*, onder *Niehove*.

IV. 2 Bunders, 38 Roeden en 80 Ellen best vrij eigen LAND, gelegen bij *Kommerzijl*, onder *Niehove*.

Mr. M. DE MUINCK.

UIT DE HAND TE KOOP:

Het **BUITENVERBLIJF** *HAACKSBERGEN*, aangenaam gelegen te *Harendermolen*, bewoond door den Heer P. VAN OECKELEN.

UIT DE HAND TE KOOP,

door verandering van Affaire:

Een ***HUIS***, op het aangenaamste van' *Sappemeer*, waarin sedert jaren met goed succes de AFFAIRE in ***Manufakturen*** is uitgeoefend, voorzien van 2 roijale VOORKAMERS met fraaijen WINKEL, KELDER met OPKAMER, 2 ACHTERKAMERS met PUT en REGENBAK, en een' TUIN daarachter gelegen. Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner,

B. BROËRKEN.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene nette **BEHUIZING**, staande aan de Reitemakersrijge. Te bevragen bij den Eigenaar en Bewoner J. W. ALTING.

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene kleine **BEHUIZING**, vooraan in de Havenstraat, Westzijde, get. E no. 140. Te bevragen bij de Wedw. J. WOLTERS.

*** Het wél gelegen **WIJN- en KOFFIJHUIS**, genoemd *BELLEVUE*, TE HUUR, even buiten *Groningen*. Adres, franko, bij MONKHOST, aan de Rademarkt.

TE HUUR:

De **BUITENPLAATS** ***LEINWIJK***, aangenaam gelegen aan den Weg van *Foxhol* naar *Zuidlaren*, Gemeente *Hoogezand*.

Te bevragen bij J. H. MULLER, in de Turftorenstraat.

TE HUUR:

Eene **BEHUIZING** van drie of vijf VERTREKKEN, met of zonder eenen grooten TUIN, buiten de Steentilpoort.

K. MAATHUIS.

TE HUUR,

om op primo Mei te aanvaarden: Een goed betimmerd **HUIS**, staande in de Nieuwe Ebbingestraat, voorzien van twee behangene Benedenkamers, Keuken en Kelder, Plaats, Pomp- en Regenwater, alsmede van eene behangene Boven- en eene Provisiekamer. Te bevragen aan het BUREAU DEZER COURANT.

EEN HUIS TE HUUR,

in de N. Boteringestraat. Te bevragen bij D. BERGHUIS, in het Lutkeniestraatje.

EEN HUIS TE HUUR,

op aanstaanden Mei 1848, Zuidzijde in de Zwanestraat, letter K no. 26. Te bevragen bij de Bewoner D. SURINGA.

TE HUUR, tegen Mei: Een **HUIS**, get. N 225 V. Te bevragen bij L. DE BOER, in de Nieuwe Boteringestraat.

TE HUUR,

tegen den 1sten Mei: Eene vrolijke **VOOR-BOVENKAMER** met veel gerijf, Zuidzijde aan de Noorderhaven. Te bevragen bij den Timmerman J. W. KUITERT, in de Visscherstraat.

Wordt gevraagd TE HUUR:

Eene **BEHUIZING**, op een' goeden stand, geschikt voor eenen **MANUFAKTUURWINKEL**. Nadere informatie bij den Boekhandelaar H. EEKHOFF, H.z.

Men vraagt met Mei *TE HUUR* of *TE KOOP*, in het midden dezer Stad: een **HUIS** met drie of vier ruime en goed verlichte KAMERS en KEUKEN, of dito **BOVENWONING** met VRIJEN OPGANG.

Adres ten KANTORE DEZER COURANT.

TE HUUR:

Ongeveer 5 Bunders GROENLAND, gelegen bij *Kostverloren*, buiten de Apoort. Te bevragen bij

G. DE BOER,
aan de Vischmarkt.

UITVERKOOP VAN MANUFAKTUREN,

tot veel verminderde prijzen,

bij **JAN R. TIJL,**

in de Steentilstraat, te Groningen.

BAAI, BUCKING-BAAI en FLANEL, 40 à 180 Cents.

DOFGREINEN, MERINOS en ORLEANS.

VLAAMSCHE WITTE LINNENS $\frac{5}{4}$ en $\frac{7}{4}$ van uit de hand gesponnen garens, 70 à 120 Cents.

VLAAMSCH GORDIJN, BLANK LINNEN, ZEILDOEK $\frac{6}{4}$ tot $\frac{8}{4}$, 35 à 140 Cents.

GRAAFSCHAPPER WITTE LINNENS $\frac{11}{8}$ tot $\frac{5}{4}$ breed **BESTE KWALITEIT** 35 à 70 Cents.

OSNABRUGGER WITTE en GRIJZE VLASSEN LINNEN 16 à 30 Cents.

Idem BLANKE en GRIJZE HENNEPEN ZAKLINNEN 15 à 27½ Cents.

PAARSCHE en GEKLEURDE GEDRUKTE KATOENEN.

BRABANDSCHE KANTEN. FRANSCH BATIST en KAMERDOEK, tot zeer aannemelijke prijzen.

ENGELSCH LINNEN, BATIST KATOEN, BRABANDSCH WIT KATOEN, ZWITSERSCH KAMERDOEK en NETELDOEK, $\frac{5}{4}$ tot $\frac{9}{4}$ breed, in diverse prijzen.

ONGEBLEEKT KATOEN en WATERTWIST $\frac{4}{4}$ tot $\frac{8}{4}$ breed.

LINNEN en KATOENEN TAFEL- en LUIJERGOED, MARSEILLES en DIEMET.

HERNHUTTER, HELMONDS, FRIESCHE LINNEN en KATOENEN BONTEN, CHILASSEN en SIAMOZEN.

WOLLEN en KATOENEN BROEKSTOFFEN, divers.

INLANDSCH KATOEN, BOMBAZIJN en andere VOERINGSTOFFEN.

EEN ASSORTEMENT ZIJDEN, FLORETTEN, WOLLEN, LINNEN en KATOENEN LINTERIJEN, NAAIZIJDE, BREIKATOEN, NAAIKATOEN, BOSSER WITTE LINNEN NAAIGAREN en diverse andere artikelen.

Eene partij WITTE WOLLEN ZOKKEN à 40 Cents het paar; bij het dozijn van wege de **VROUWEN-VEREENIGING** alhier vervaardigd.

BIJ A. HOVING,

in de Oude Boteringestraat, is te bekomen: uitmuntend best **KLEIHOOI**, bij duizend en mindere ponden; alsmede nog een uitmuntend best blok **HOOI** van de beste kwaliteit.

DOOR TOEVAL

wordt **TE KOOP** aangeboden: Twee WINKELKASTEN met SCHUIFRAAMS, alsmede twee TOONBANKEN. Te bevragen bij A. T. BRENTANO, aan de Vischmarkt.

ER WORDT GEVRAAGD:

een **LEERLING** in de *KOEK-* en *BANKETBAKKERIJ* van J. H. ROSENBOOM.

In eene **Koek- en Banketbakkersaffaire** wordt tegen aanstaanden Mei gevraagd: een ***Leerling***, tegen een MATIG KOSTGELD. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

TEGEN EEN BILLIJK KOSTGELD,

is er gelegenheid voor 1 of 2 **JONGELINGEN**, om het vak van **BOEKBINDEN** te leeren en zich verder in NUTTIGE BEZIGHEDEN te oefenen.

Nader onderrigt bij den DRUKKER DEZER.

Wordt gevraagd, tot het WAARNEMEN eener HUISHOUDING met KINDEREN: **IEMAND** uit den fatsoenlijken Stand, niet beneden de 35 jaren oud en van de Protestantsche Godsdienst. Reflecterenden vervoegen zich met franco brieven, onder letter A, aan het BUREAU dezer COURANT.

Eene **BEJAARDE MEID** zag zich gaarne geplaatst bij OUDEN of ZWAKKEN of bij KINDEREN. Te bevragen bij den DRUKKER DEZER.

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen.*

FEBRUARIJ 1848.

DAGEN.	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER.			VOCHTIGHEIDSTOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
6	760,49	763,13	766,91	2,0	2,4	1,0	0,92	0,87	0,84	N. N. O.	N. O.	N. O.	betrokken.	betrokken.	betrokken.
7	763,93	759,13	754,89	0,8	2,2	2,0	0,88	0,88	0,90	O. Z. O.	Z. O.	Z.O.t.Z.	„	regen.	regen en mist.
8	754,92	755,99	755,94	0,7	1,6	0,8	0,88	0,85	0,90	N. O.	O. N. O.	O. Z. O.	„	betrokken.	betrokken.
9	744,35	737,44	735,18	4,7	7,0	6,5	0,90	0,90	0,86	Z.	Z.	Z.W.t.Z.	regen.	„	„
10	734,51	734,81	735,06	5,1	5,2	2,2	0,90	0,83	0,88	Z. W.	W. Z. W.	Z. Z. W.	betrokken.	„	„
11	734,35	737,21	743,03	3,4	6,3	2,0	0,91	0,89	0,85	Z. O. t. Z.	O.	N.	„	„	helder.
12	754,70	757,94	759,71	2,4	5,3	3,1	0,90	0,88	0,90	W. N. W.	W. t. N.	Z.W.t.W.	bewolkt.	weinig bewolkt.	betrokken.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

BIJVOEGSEL,

behoorende tot de Groninger Courant van den 15den Februarij 1848, *no.* 13.

NOORWEGEN.

KOPPENHAGE, 5 Februarij.

Bij gelegenheid van den door de land- en zeemagt afgelegden eed, heeft de Koning eene dagorder aan dezelve gerigt, waarin hij onder anderen zegt: „In den geest van onzen ontslapen vader zullen wij van onzen kant ons bevlijtigen, om het welzijn van onze soldaten evenzeer als dat van al onze andere trouwe onderdanen te bevorderen en daardoor het verbond der liefde te versterken, hetwelk tusschen volk en vorst tot heil des vaderlands behoort te bestaan.”

— Het genootschap voor vrijheid van drukpers heeft eene vergadering gehouden, in welke eenparig werd besloten, den Koning te verzoeken, alle tegen de vrijheid van schrijven bestaande verordeningen af te schaffen.

DUITSCHLAND.

WEENEN, 6 Februarij.

De Oostenrijksche akademie van Wetenschappen is den 2den dezer alhier geopend met eene aanspraak van baron *v. Hammer-Purgstall* over het *Licht der Wetenschappen.* De aartshertog *Johann* presideerde, negen aartshertogen, het geheele *corps diplomatique*, vele aanzienlijke personen, alle in groot uniform, woonden deze eerste zitting bij, die in de prachtige ridderzaal der Neder-Oostenrijksche stenden werd gehouden. Acht prijsvragen á 1000 fl. zijn er uitgeschreven als: over de geschiedenis van *Rudolf van Habsburg*; eene Slavische gramatica; over de voortplanting der warmte in de ligchamen; over de aankweeking der planten, enz. Eindelijk zijn er vele leden benoemd. De Keizer kon door de griep de zitting niet bijwonen.

DARMSTADT, 6 Februarij.

Een nieuw verschijnsel in de zaak der gravin *v. Görlits* is het bekend gemaakte breedvoerige advijs van den kundigen stafarts doctor *v. Siebold*, daarop nederkomende, dat de gravin, als eene minares van sterken drank zijnde, door zelfverbranding het leven heeft verloren.

HAMBURG, 8 Februarij.

Uit Koppenhagen wordt officieel medegedeeld, dat de commissie, welke door Zijne Majesteit den Koning is benoemd, om eene grondwet te ontwerpen, gevestigd op de in het uitgevaardigde koninklijk rescript, vermelde grondslagen, uit slechts drie personen bestaat; namelijk: de heeren procureur-generaal *Oersted*, graaf *Molthe*, president van de kanselarij der hertogdommen, beiden ministers van staat, en den gedeputeerde van de rente-kamer, den heer *Bang*; — en dat de minister van financiën, graaf *A. W. Moltke*, is gelast, om, voor zoo veel de geldmiddelen betreft, deze commissie in haren arbeid behulpzaam te zijn.

Reeds worden er in Deensche bladen bedenkingen gemaakt, ten aanzien van de keuze der vergadering, welke de in te voeren grondwet zal moeten beoordeelen.

— Volgens brieven uit Koningsbergen, was dáár van verschillende kanten bevestigd, dat de consumtie der aardappelen in Rusland tot nader bevel verboden is en de bezitters derzelve bevel hebben bekomen, den voorhanden zijnde voorraad te bewaren.

FRANKFORT, 8 Februarij.

De nalatenschap der ex-keizerin *Maria Louisa* schijnt aanleiding te zullen geven tot een proces. De overledene heeft, naar men weet, hare kostbaarste juweelen aan haren broeder den Keizer van Oostenrijk vermaakt; doch de tegenwoordige hertog van Parma weigert dezelve uit te leveren, omdat ze, zoo als hij beweert, tot de hem vermaakte mobilaire goederen behooren.

— In Opper-Silezië heerscht een niet minder groot gebrek dan dat hetwelk Ierland zoo lang heeft geteisterd, en de koortsen, het gevolg der behoefte aan al het noodige, rigten eene vreesselijke verwoesting onder de lagere klassen aan. De bijzonderheden, deswege door de dagbladen medegedeeld, zijn allerverschrikkelijkst. Onder anderen leest men, dat een vader van acht kinderen, na vijf dier kinderen, benevens zijne vrouw, aan de typhus verloren te hebben, de lijken, een voor een, in een' zak gestoken, naar het eene halve mijl van zijne woning afliggende kerkhof gesleept, en dáár over den muur geworpen heeft. Zelf reeds met den dood in het vooruitzigt, brengt de in lompen gekleede vader van vijf aan alles gebrek hebbende kinderen, zijne van het lijden verloste vrouw in eene door hem zelven vervaardigde soort van lijkkist ten grave, en weinige dagen daarna wordt hij zelf door zijne kinderen derwaarts gesleept, die, elkander onderling afwisselende, den moeijelijken togt volbrengen. Een R.-Catholijk priester wordt bij eenen stervende geroepen; hij treedt de duistere hut binnen en vraagt naar dengene, wien hij tot den dood heeft voor te bereiden, aan een' hoop naakte, zieke kinderen, waarvan er een hem eene menschelijke gedaante aanwijst, die op een gebrekkig leger ligt uitgestrekt. Bij het nader treden ziet hij, dat er twee menschen liggen, bemerkt, dat de een daarvan bereids dood is, en ontvangt op zijne vragen ten antwoord, dat de vader reeds sedert eenige dagen is gestorven; dat, daar de kinderen geen krachts genoeg hadden, om hem weg te brengen, het lijk naast de zieke moeder is blijven liggen; maar deze zou toch ook wel spoedig dood zijn en dan wilden zij hulp zoeken, om beiden te gelijk weg te dragen. De priester, door zulk eene gruwzame ellende geheel ontsteld, werd ziek en stierf weinige dagen daarna aan de rotkoorts. — Dagelijks ziet men lijken naar de begraafplaats brengen en dáár onbegraven blijven liggen; vaak twee in ééne kist, en velen worden zonder aangifte in opene graven nedergelaten. Wat gedaan wordt, om den nood te lenigen, is ontoereikende; want ruim twintigduizend menschen hebben aan alles gebrek. Verscheidene dorpen zijn reeds uitgestorven, en alle arbeid heeft, door gemis van handen, op vele plaatsen opgehouden.

— De wensch van de *Heidelberger Zeitung*, om algemeene inzamelingen te doen ten behoeve van in zoo grooten hongersnood verkeerende Silezische kreitsen, schijnt te zullen vervuld worden. Reeds heeft de redactie der *Deutsche Zeitung*, ten dien behoeve, van den heer *von Rothschild* eene som van 800 guldens ontvangen. Ook andere weldoeners hebben bereids dit voorbeeld gevolgd.

— Luidens berigten uit Bern moet het besturend kanton plan hebben, bij den Landdag een voorstel te doen, ter oprigting van een eedgenootschappelijk observatiecorps langs de Lombardijsche grenzen, tegenover de Oostenrijksche krijgstoerustingen.

— De Grieksche regering had tegen de bekende nota van *Palmerston*, gelijk wij dezer dagen meldden, geappelleerd bij de vier andere groote Mogendheden en zich tegen de Engelsche verwijten verdedigd. Thans wordt uit Athene geschreven, dat lord *Palmerston* de intrekking eischt van dit appél en dreigt, wanneer dit niet geschiedt, den Engelschen gezant Athene te doen verlaten.

KEULEN, 11 Februarij.

De med. doct. *Mendelssohn*, van Berlijn, beschuldigd in de maand Aug. van het vorige jaar gezamentlijk met nog iemand in het logement Mainzer Hof, te Keulen, eene cassette met geld, juweelen, enz. van de barones *Meyendorf* te hebben ontvreemd, is heden door de jury schuldig verklaard en door het hof tot vijf jaren tuchthuisstraf, levenslange plaatsing onder het opzigt der hooge policie en verlies van het regt tot uitoefening der geneeskunde veroordeeld.

GROOTBRITTANJE.

LONDEN, 9 Februarij.

Heden heeft de groote demonstratie van zeelieden plaats gehad. Tusschen drie- en vierhonderd schepen hadden hunne equipagiën hiertoe geleverd. In den vroegen morgen heesch ieder schip al zijne vlaggen op, en de stoomschepen, die de booten zouden voortboegseren, werden met gejuich begroet. De oevers, de bruggen, schepen, enz. waren bezet met duizenden toeschouwers, die daar reeds een paar uren vóór den aanvang van den optogt waren heengestroomd. Het weder was echter niet gunstig, daar er een sterke wind blies, die in den togt der booten veel wanorde bragt. Volgens het oorspronkelijke plan zouden zij in drie lange rijen, ieder met eene stoomboot aan het hoofd, de rivier opvaren; maar de uitvoering van dit plan ging met vele moeijelijkheden gepaard. Herhaaldelijk geraakten de booten los en dreven door elkander. Zij werden overal met muzijk en losbrandingen van geschut ontvangen.

— Dezer dagen stond een grijsaard, 104 jaren oud, teregt, daar men hem in den toestand van dronkenschap op straat had gevonden. Hij werd veroordeeld tot 2 sh. 6 d. boete, terwijl de regter hem ernstig het onvoegzame van zulk een gedrag, bijzonder voor een oud man, onder het oog bragt

— Laatstleden Zaturdag avond is in de magazijnen der heeren *Hearon, M'Culloch & Co.*, in Bishopgatestreet alhier, brand ontstaan door het springen eener flesch met spiritus. Groote schade werd daardoor aangerigt, en een man, die bij de ontploffing eensklaps geheel door vlammen was omringd, zoo deerlijk gebrand, dat men vreest hem niet in het leven te zullen kunnen behouden.

— Dezer dagen is zekere *John Bull* alhier in den hoogen ouderdom van honderd jaren en zeven maanden aan de thans heerschende influenza overleden. Op 93jarigen leeftijd, toen hij nog in dienst was der heeren *Spurling*, liet hij eens een aantal banknoten bij vergissing op het kantoor der Bank van Engeland liggen. De banknoten missende, begaf hij zich zeer beangst naar gemeld kantoor, waar hij ze gelukkig in het bezit vond van den heer *Shee*, wien hij nadrukkelijk verzocht de zaak geheim te houden, opdat zijne patronen niet zouden denken, dat zijne vermogens begonnen af te nemen. De heer *Shee* beloofde zulks, en voegde er bij, dat, wanneer *Bull* den ouderdom van honderd jaren mogt bereiken, hij hem op de fijnste flesch uit zijnen kelder zou trakteren. Kort vóór zijnen honderdsten verjaardag werd *Bull* door zijne meesters gepensioneerd, en de heer *Shee* had waarschijnlijk de zaak geheel vergeten, toen de bejaarde maar nog knappe kantoorbediende op den voor hem zoo belangrijken dag aan het kantoor der Bank verscheen en de beloofde flesch opeischte. Zijn eisch werd terstond ingewilligd, en welligt was de laatste verjaardag van *Bull* niet de minst gelukkige zijns levens.

— Volgens eenen partikulieren brief uit Parijs, aan den *Times* geschreven, zou het huis *Rothschild* het Oostenrijksch gouvernement 20 millioenen florijnen voorgeschoten, maar geweigerd hebben eene leening aan te gaan; ten gevolge dezer weigering, moet het kabinet van Weenen zich tot den Keizer van Rusland gewend hebben.

FRANKRIJK.

PARIJS, 9 Februarij.

Bij de Kamer van Afgevaardigden duren de beraadslagingen, over het adres van antwoord op de troonrede, en wel over de laatste zinsnede, waarin van de reformistische maaltijden sprake is, steeds voort, en hebben zich in de laatste zittingen door groote hevigheid onderscheiden. Het hoofdpunt, waarover de beraadslagingen loopen, is de vraag, of de Regering het regt bezit, om die zoogenoemde banketten te verbieden. Dat regt wordt natuurlijk van de zijde des bewinds met kracht verdedigd, terwijl de tegenpartij het haar met hevigheid betwist en openlijk het voornemen verkondigt, om zich zoolang mogelijk en door alle wettige middelen te verzetten tegen de maatregelen, die het bestuur nemen mogt, om het houden van dergelijke maaltijden te beletten. Men twijfelt intusschen niet, of ook de laatste zinsnede van het adres zal, even als de vroegere, door de meerderheid volgens het ontwerp der commissie onveranderd worden aangenomen.

Men ziet niet zonder eenige bezorgdheid den afloop te gemoet van de woordenwisselingen over de reformistische banketten; heden liep het gerucht, dat de Gedeputeerden der oppositie in massa om hun ontslag zullen vragen, en bij hun besluit blijven, om het banket in het twaalfde arrondissement van Parijs bij te wonen.

— Het geld is thans hier, gelijk op de meeste andere plaatsen van Europa, even ruim als het voor eenige maanden schaars was. De Fransche bank heeft thans over de 200 millioenen francs aan geld in hare kelders, en dagelijks vloeit nog meer geld toe. Zelfs te Madrid spreekt men van eenen buitengewonen overvloed van kapitalen.

— Men heeft verhaald, dat door de geleidende draden van den electrischen telegraaf van den spoorweg du Nord vogels gedood worden, wanneer zij er op gaan zitten, terwijl die in werking zijn. Een dagblad meldt in allen ernst, dat de jagers en wilddieven reeds sedert lang van dit middel gebruik maken. Er moet in de nabijheid van Parijs, in het midden van een bosch, bij een landhuis, een electrische toestel zijn, die met den besten uitslag werkt. De draad wordt door de takken der boomen geslingerd en hier en daar plaatst men het voedsel, waar de vogels op azen. Aan het einde van den draad zet zich de jager met zijnen toestel, en hij heeft niet anders te doen, dan er van tijd tot tijd eenige vonken uit te trekken. Zijne helpers, die zich op eenigen afstand houden, rapen de vogels op, die dood of bedwelmd op den grond vallen. Deze nieuwe soort van jagt is even gemakkelijk als voordeelig.

— In Parijs verwacht men elk oogenblik de tijding, dat ook elders in Italië het voorbeeld van Napels navolging heeft gevonden, en de Regeringen gedwongen worden, om zoogenoemde vrijzinnige staats-instellingen in te voeren. Reeds verzekert men, dat dit in Turin heeft plaats gehad; doch dit gerucht schijnt allezins voorbarig te zijn. In Parijs wordt intusschen reeds een corps opgerigt van uitgewekene Polen, welke den Koning van Sardinië hunne dienst willen aanbieden, om tegen Oostenrijk te veld te trekken.

Van den 10*den.* In langen tijd heeft men bij de Kamer van Afgevaardigden geene zitting gezien, waarin de onstuimigheid tot zulk een' hoogen trap gerezen is, als in die van gisteren. Over het algemeen is de vergadering van heden weder zeer onstuimig geweest, doch heeft zij niet een zoo buitengewoon tooneel van verwarring opgeleverd, als de bijeenkomst der Gedeputeerden van gisteren, die in dat opzigt al wat tot dus ver in parlementaire vergaderingen is voorgevallen schijnt te hebben overtroffen. De beraadslaging is op het punt geweest van in een vuistgevecht te ontaarden, en de verklaring van den heer *Odillon Barrot*, terwijl hij de ministers *Hebert* en *Guizot* met den vinger aanduidde, dat deze *Peyronnet* en *Polignac* waren, is het sein geweest tot eenen algemeenen opstand, die al spoedig het opheffen der zitting ten gevolge heeft gehad. Daarmede was echter de rust niet hersteld, vermits onderscheidene Gedeputeerden in heftigen twist zijn geraakt, en onder deze de heeren *Jules de Lasteyrie* en *Vivet*, rapporteur der commissie voor het adres, die ten laatste dermate in drift zijn ontstoken, dat zij elkander hebben aangegrepen en, zonder de onmiddellijke tusschenkomst van eenige leden der Kamer, vermoedelijk op eene ernstige wijze handgemeen zouden zijn geraakt. Dit tooneel is door eene uitdaging tot het houden van een tweegevecht gevolgd. Heden echter wordt verzekerd, dat, ten gevolge van vriendschappelijke bemoeijing van eenige invloedrijke personen, die beide heeren van elke verdere vijandige ontmoeting hebben afgezien, en hebben erkend, dat zij zich door hunne drift te ver hebben laten voeren.

— De dagbladen zijn opgevuld met de bijzonderheden van het thans te Toulouse aangevangen criminele proces tegen broeder *Léotade*, eigenlijk genoemd *Louis Bonafous.* Men weet, dat deze kloosterling beschuldigd wordt, een vijftienjarig meisje, *Cecile Combettes*, naar eene eenzame plaats in het klooster gelokt, verkracht en vermoord, vervolgens het lijk voorloopig in eene schuur verborgen, en des nachts over den tuinmuur op het naastgelegen kerkhof geworpen te hebben. Volgens de acte van beschuldiging zijn de bezwaren tegen broeder *Léotade* vrij groot. Inmiddels moet men, om zich een goed denkbeeld van deze belangwekkende zaak te maken, de verklaringen van de getuigen voor den regter afwachten.

— Uit Milaan wordt geschreven, dat het volk volhardt in het voornemen, om het tabakrooken niet te gedoogen. Een vreemd reiziger van de diligence komende, met eene brandende sigaar in den mond, ontving dezer dagen een messteek in den rug, zonder dat men den dader heeft kunnen arresteren. In een naburig dorp zijn 170 Oostenrijksche treinpaarden vergiftigd geworden, door middel van arsenicum, dat in de drinkplaats was geworpen.

— De laatste gebeurtenissen te Napels schijnen de toskaansche regering bewogen te hebben zich te haasten, om de constitutie op eene ruimere leest te schoeijen. Tot dat einde heeft de groothertog eene kommissie van vijf liberale personen benoemd, om zich onverwijld met deze taak onledig te houden.

Volgens eene officiële opgave bestaat de Oostenrijksche armee in Italië, onder den veldmaarschalk Radetzky, uit 57 bataljons voetvolk en 32 escadrons ruiterij, 108 stuks geschut en 2 batterijen raketten. Zij telt thans 70,000 man, maar zal nog in den loop dezer maand op 100,000 gebragt worden.

— Men schrijft uit Rome, dat de Paus zich ten aanzien van de eerste concessiën des konings van Napels, op de volgende wijze geuit heeft: Koning Ferdinand wil slechts den kleinen vinger geven, in eenen tijd, waarin het noodig is de geheele hand toe te reiken.

— Een bijzondere brief uit Napels deelt eenige wetenswaardige bijzonderheden mede, welke het besluit van Koning *Ferdinand*, om eene constitutie te verleenen, hebben teweeggebragt.

Den 27sten Januarij was de ministerraad vereenigd; de leden waren verwonderd, dat zij nog geene nadere tijdingen uit de provinciën hadden en *Pietracatella*, hun president, smeekte den Koning, dat hij, uit hoofde van de gisting, die in de hoofdstad heerschte, aan den algemeenen wensch voldoen en eene constitutie verleenen zou.

De Koning gaf ten antwoord, dat hij de stad niet vreesde, te gelijk echter er voor uitkomende, dat de staat van zaken in de provinciën verbeterd was. Hij haalde eene lias met rapporten uit zijn' zak en wierp ze op tafel.

Wat zeggen deze rapporten? De provinciën staan in vuur en vlam, vooral Salerne. De hoofdmagt der insurgenten, door *Carducci* aangevoerd, heeft de troepen des Konings uiteengejaagd en maakt zich gereed naar Napels te marcheren.

Op het hooren van deze ongunstige berigten vereenigden *Pietracatella* en zijne ambtgenooten zich, om *Ferdinand* te bezweren, dat hij toch de constitutie zou toestaan en zoo zijne kroon redden. Op dit oogenblik kwam een adjudant van generaal *Statella* berigt brengen van de groote volksbeweging in de straat Toledo. *Ferdinand* bewaarde een somber stilzwijgen; doch toen de adjudant er bijvoegde, dat niet alleen het gepeupel en de burgers, maar ook de aristocratie en de dames uit de eerste familiën zich vereenigden in den kreet: *leve de constitutie!* werd hij woedend, joeg den adjudant weg en vroeg om den generaal. Daarna stond hij met drift op, liep met groote stappen de zalen van zijn paleis op en neer en keerde eindelijk terug, nog driftiger dan vroeger. Het was op dit oogenblik, dat men hem een' brief van generaal *Roberti*, den kommandant van het fort Saint Elme, overhandigde, aan wien hij bevel had gezonden, om de stad te bombarderen. — „Sire”, zoo luidde het antwoord van *Roberti*, „ik voel mij ongeschikt om eene sedert zoo vele eeuwen bloeijende stad te bombarderen, waarover uwe voorvaders geregeerd hebben; ik kan den dood niet verspreiden onder eene weêrlooze en ongewapende menigte. Wanneer ik tusschen een van beiden moet kiezen, wil ik uwe majesteit liever om mijn ontslag verzoeken.”

Juist had *Ferdinand* dezen brief gelezen, waardig door de geschiedenis opgeteekend te worden, toen de militaire gouverneur van Napels, *Statella*, zich vertoonde. Siciliaan van geboorte, weigerde ook hij vuur te geven op een ongewapend volk, dat geenerlei vijandige bedoelingen aan den dag legde. De woede des Konings kende toen geene palen. Met verwoedde blikken en gebalde vuisten, wees hij zijnen dienaren de deur, terwijl hij hen toeschreeuwde: „Gij zijt allen verraders! Ik veracht u allen!”

En den volgenden dag *moest Ferdinand* de constitutie toestaan.

Van den 11*den.* In de Kamer der Afgevaardigden van gisteren heeft de heer *Desmousseaux de Givré* een amendement voorgesteld, waarin de bewuste zinsneden in de § betreffende de reformistische maaltijden, welke de oppositie zoo zeer hinderden, waren weggelaten. In de zitting van heden werd over dit amendement beraadslaagd, nadat het door den heer *Desmousseaux de Givré* ontwikkeld was, maar ook dit amendement werd op het einde der zitting met 228 tegen 185 stemmen, dus niet met eene zeer groote meerderheid, verworpen. Daarna werd de bewuste § van het adres met 223 tegen 8 stemmen aangenomen, zonder dat evenwel de verbolgen leden der oppositie, die de zitting hadden verlaten, aan deze stemming hadden deel genomen.

Ofschoon nu het ministerie in deze zaak gezegevierd heeft, valt het niet te ontkennen, dat de minderheid van 185 stemmen, die voor het amendement van den heer *Desmousseaux* waren, een groot gewigt heeft, daar hieruit blijkt, dat de krachten der oppositie sedert de laatste verkiezingen hebben toegenomen, daar het aantal stemmen met bijna veertig is vermeerderd. Men moet hierbij evenwel in aanmerking nemen, dat eenige stemmen, die voor het amendement waren, daarom nog niet als vijandig aan de regering moeten beschouwd worden. Het staat thans te bezien, wat de oppositie na deze nederlaag zal doen. Men wil, dat haar eerste daad zal zijn, geen deel te nemen aan de stemming over het adres in zijn geheel.

— Men zegt, dat het ministerie, onafhankelijk van de paragraaf in het adres. voornemens is, om in den loop der zitting eene wet tegen de reformistische maaltijden aan te bieden.

— Volgens eenige geruchten zou het reformistisch feestmaal van het 12de arrondissement, aanstaanden Zondag, volgens anderen, Maandag plaats grijpen. Sedert de laatste discussiën in de Kamer, heeft een aantal afgevaardigden der oppositie doen zich inschrijven, om dit feestmaal bij te wonen. Men zegt ook, dat de heer *Delessert*, prefect van policie, zijn ontslag zoude nemen, indien het ministerie bij zijn voornemen volhardt, om zich met geweld tegen deze vereeniging te verzetten.

— Het gerucht, dat de Noordsche Hoven geprotesteerd hebben tegen de belofte des Konings van Napels, om eene constitutie te verleenen, wint veld. Volgens sommige bladen, zoude dit protest steunen op een geheim traktaat, dat deze Koning met de Noordsche Vorsten heeft gesloten; volgens een ander gerucht, zou het gegrond wezen op den tekst zelven der traktaten van 1815, en zou de heer *Apony*, Oostenrijksch gezant bij het Fransche hof, een koerier ontvangen hebben met het berigt, dat Oostenrijk een manifest aan al de hoven van Europa wilde uitvaardigen tegen den Siciliaanschen opstand en de hieruit voortgesprotene gevolgen.

— Volgens den *Constitutionnel* zijn niet alleen naar Cherbourg, maar ook naar andere havens bevelen gezonden, om eenige stoomvaartuigen gereed te maken, om op het eerste bevel naar de Middellandsche Zee te vertrekken. Deze vaartuigen zouden bestemd zijn, om, des gevorderd, een klein armeecorps naar een of ander punt op de kust der Middellandsche Zee over te brengen. Men voegt er bij, dat al de hoofdofficieren, behoorende tot het Afrikaansche leger en tot de divisiën op de kusten van de Middellandsche Zee, die zich op dit oogenblik met groot verlof te Parijs bevinden, last hebben bekomen, om zich onmiddellijk op hunne respective posten te begeven.

— Een brief uit Turijn van den 6den meldt, dat de stedelijke raad van Genua even als die van Turijn, den Koning *Karel Albert* om eene constitutie heeft verzocht.

BELGIE.

BRUSSEL, 9 Februarij.

Sedert gisteren houdt het hof van assises van Braband zich bezig met den moord, gepleegd op mejufvrouw *Ecenepoel* door *Rosseel* en *van der Plas.* Laatstgenoemde blijft bij zijne verhooren het stelsel hardnekkig volgen, dat hij sedert zijne gevangenneming omhelsd had: geene vraag, hoe ook ingekleed, kon hem tot eenige bekentenis brengen; hardnekkig als vroeger blijft hij alle schuld van zich afweren. *Rosseel* daarentegen blijft bij zijne reeds vroeger gedane volledige bekentenissen, maar doet dit op eene zoo wreedaardige onverschilligheid, dat men gruwt op het hooren van de stem des mans, die zijne wandaden, met den glimlach op de lippen, tot in de kleinste bijzonderheden mededeelt, alsof hij het verslag van een feest gave.

Het aantal nieuwsgierigen, vooral dat van dames, was in beide zittingen zoo groot, dat de ruimte der zaal de menigte niet kon bevatten, en heeft de Regering maatregelen moeten nemen, om dien grooten toeloop te stuiten en alle wanorde voor te komen.

— Gisteren avond waren, op 15 a 20 ellen afstands van het station der Ecaussines, op de Namensche linie, een jongman en een meisje op den spoorweg, toen de trein van Namen voorbijkwam. Deze ongelukkigen hoorden hem niet naderen en werden door de locomotief omgeworpen. De jongman is letterlijk door midden gesneden en stierf dadelijk. Het meisje kwam er af met een gebroken dijbeen, dat heden morgen is afgezet.

Van den 12*den.* De debatten in de zaak van *Rosseel* en *van der Plas* zijn heden gesloten. Zij werden nogtans voorafgegaan door een merkwaardig incident, dat wij onze lezers willen mededeelen. De zitting van gisteren duurde, even als de vorige, zeer lang, en ondanks de herhaalde aanmaningen, tot *van der Plas* gerigt, om tot bekentenis te komen, bleef deze zulks halsstarrig weigeren. Plotseling staat *Rosseel* echter op, nadert *van der Plas* en spreekt

hem in roerende bewoordingen aan. *Willem!* zeide hij tot hem, ik spreek tot u als vriend, als broeder; ik heb u tot de misdaad verleid, welke wij pleegden, dat beken ik: ik heb u ten verderve gebragt. Maar ik wil nu ook het werktuig van uwe redding worden. Gij moet deze heeren niet misleiden, dat zal u niets baten. Na het vonnis dat wij hier zullen hooren uitspreken, is er nog een veel grooter en geduchter: hier staat wel het leven dezer wereld op het spel, maar na de volvoering van het vonnis dezer regtbank, wagen wij ook het leven onzer ziel! [Op de werktuigen tot den moord wijzende, welke op de tafel liggen.] *Van der Plas*, dat het schuldelooze bloed onzer slagtoffers, dat om wraak schreeuwt, u de geheele waarheid doe zeggen!

Te vergeefs waren echter deze woorden, welke de ontelbare menigte, die de zitting bijwoonde, tot tranen toe roerde, gesproken tot *van der Plas*, die koelbloedig bleef antwoorden: Ik heb er geen deel aan: ik kan niet zeggen, wat niet waar is!

Maar in de zitting van heden nam deze treurige zaak een geheel onverwacht einde. Bij de opening der zitting namelijk, verzocht de proc.-gen. den president verlof, om den procureur des Konings als getuige te doen optreden, daar deze hem een mondeling verslag betreffende deze zaak gedaan had, welke zijne toelating noodzakelijk maakte. Nadat de president dit verlof gegeven had, legde de procureur des Konings eene uitvoerige verklaring af, hoofdzakelijk op het volgende nederkomende: Voor eenige uren had hij zich naar de gevangenis des Petits-Carmes begeven, over zaken, andere gevangenen betreffende, dan *Rosseel* en *van der Plas.* De directeur der gevangenis zeide hem toen, dat *v. d. Plas*, sedert de toespraak van *Rosseel* den vorigen dag, onrustiger was dan ooit, en vroeg hem verlof, om zelf te mogen beproeven, *van der Plas* tot bekentenis over te halen. De procureur stemde daarin toe, maar de directeur kwam weldra terug, zeggende, dat *v. d. Plas* inderdaad genegen was te bekennen, evenwel onmiddellijk aan den procureur des konings. Deze vervoegde zich daarop dadelijk naar *v. d Plas*, die eindelijk volledig bekende, gezamentlijk met *Rosseel* den moord gepleegd te hebben, en wel volgens al de daaromtrent reeds bekend zijnde daadzaken en bijzonderheden. Hij bad echter den procureur des Konings uit zijnen naam die bekentenis te willen doen voor het hof, daar hem daartoe de moed ontbrak, gevende bij nogtans de verzekering, dat hij die bekentenis, in de zitting zelve, in allen deele bevestigen zou. Men kan ligtelijk de opschudding begrijpen, welke deze onverwachte ontknooping van het droevige drama verwekte, welke niet verminderde toen men, op de vraag door den president aan *van der Plas*, of dit verslag overeenkomstig de waarheid was, met luider stem deze hoorde zeggen: *Ja!*

Door deze bekentenis was de zaak weldra afgeloopen. De verdedigers der schuldigen namen slechts kort het woord op, en te 1 uur sprak het hof het doodvonnis uit tegen *Rossel* en *van der Plas*, uit te voeren binnen de stad Brussel.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 11 Februarij.

Bij besluit van den 4den dezer heeft Z. M. de Koning goedgevonden, de oprigting hier te Lande van een instituut van ingenieurs, ingerigt volgens een overgelegd reglement, goed te keuren, en tevens aan de instelling te verleenen den titel van *Koninklijk*; zullende deze alzoo genoemd worden: *Koninklijk Instituut van Ingenieurs.*

— Uit de jongste *Boekzaal* blijkt, dat den 21sten Nov. ll. te Delft is overleden vrouwe *A. P. Onderdewijngaart*, weduwe den w. e. g. heer *G. van Roven.* Bij testament vermaakte zij *f* 20,000, 2½ pct. Holl. Werkel. Schuld aan de Nederd, Hervormde kerken alhier, speciaal om de interessen daarvan voornamelijk te doen strekken tot het voortdurend onderhoud van de armenkerk, en nog *f* 1000 in gereed geld, onder de bepalingen in haren uitersten wil uitgedrukt. Ook deze legaten zijn bepaald vrij van regt.

— De heden ingekomene berigten bevestigen in het algemeen den gunstigen toestand van den ijsgang op de Nederlandsche rivieren.

— Heden morgen had er te Scheveningen aan het strand een zeer droevig ongeluk plaats. *J. D. Spaans*, stuurman op eene der visscherspinken, toebehoorende aan den heer *P. Varkevisser*, had zich op eene scheepsmik, zoo als meermalen gebruikelijk is als men niet bedreven is in het klimmen, naar den top van den mast doen hijschen, ten einde de vaan aan denzelven te zetten. Den top van den mast bereikt hebbende, plaatste hij den voet in een' der touwen kransen en hield zich met de hand vast aan den tweeden krans. Zoodra *Spaans* nu de mik had verlaten, is het touw, hetwelk om dezelve gebonden was, zoo men het noemt, uit het oog geschoten en op het hoofd gevallen van den veertienjarigen jongeling *Cornelis Brons*, die bezig was een' der matrozen te helpen, om diens steekrok aan te trekken. De jongeling, door dat zware stuk hout op het hoofd getroffen, gaf oogenblikkelijk den geest. Hetgene dat ongeluk nog treffender maakt is, dat de vader van den jongeling aan boord tegenwoordig was en bij zijn veelbelovend kind, dat voor het huisgezin reeds den kost hielp winnen, naast zijne zijde zoo ijselijk zag sterven.

Van den 13den. Z. M. heeft den graaf *J. van Zuijlen van Nyevelt*, secretaris bij het Nederl. gezantschap te Weenen, terug geroepen, met bepaling, dat hij, in afwachting eener nadere bestemming, dienst zal verrigten bij het departement van buitenlandsche zaken; en den secretaris van legatie *J. P.* baron *van Aerssen Beijeren van Voshol*, thans tijdelijk dienst verrigtende bij gemeld departement, benoemd tot secretaris van bovengenoemd gezantschap.

AMSTERDAM, 8 Februarij.

Wij vernemen, uit eene gewoonlijk goed onderrigte bron, dat bij de Regering het voornemen bestaat, om zes nieuwe kompagniën maréchaussées op te rigten; daarentegen zou een regement dragonders worden afgeschaft. Met de twee bestaande zouden wij dus acht kompagniën maréchaussées verkrijgen; de goede diensten, welke dit wapen in Limburg en Noord-Braband bewijst, maken de spoedige uitvoering van dit voornemen zeer wenschelijk bij de meer en meer toenemende onveiligheid ten platten lande.

— De Zaandammer en Harderwijker veerschepen hebben heden voor het eerst weder gevaren, alsmede de Buiksloter; doch verder op is het Noord-Hollandsch Kanaal nog bezet.

— Eerstdaags zal een belangrijke schaakstrijd, tusschen het Amsterdamsche schaakgenootschap *Philidor*, en de Londensche schaakclub, worden aangevangen. Aan het hoofd der partij te Londen bevindt zich de heer *Horwitz*, bijgestaan door de heeren *Perigal* en *Walker*, alle erkende autoriteiten in de litteratuur van het schaakspel. De beslissende zet in Amsterdam is voor dezen keer opgedragen aan den heer *M. van 't Kruys*, bijgestaan door de leden van het genootschap *Philidor*, en verdere liefhebbers, die zich aan de partij aangesloten hebben. De inleg van weerszijden bedraagt £ 50 (*f* 600).

— In eenen tijd, waarin het pauperisme hand over hand toeneemt, waarin menige handel en bedrijf onder de pogingen van al de talrijke mededingers dreigt te bezwijken, waarin ledige handen in een ander werelddeel arbeid gaan zoeken, is het verblijdend te mogen wijzen op een' tak van nijverheid, die, hoezeer reeds een aantal voorwerpen aan den handel leverende, nog op verre na niet is uitgeput, maar in staat, om nog tot verschillende bedrijven aanleiding te geven en wel tot dezulken, wier uitoefening een uiterst gering kapitaal vordert en waardoor alzoo aan menigeen' werk en brood verschaft kan worden. Zoodanige tak van nijverheid is de inlandsche visscherij. Met belangstelling verneemt men, dat in de maand Mei 1846, op het dorp Warnsveld, in Gelderland, zich een genootschap heeft gevestigd *tot bevordering der inlandsche Ichthyologie.* Het stelt zich ten doel de opsporing en aanwending der middelen, welke tot bevordering en verbetering der inlandsche visscherijen kunnen strekken; het houdt zich bezig met een wetenschappelijk onderzoek van de vischsoorten, die in onze wateren voorkomen; van derzelver aard en hoedanigheden; van de middelen, om ze te vermeerderen en te verbeteren, en inzonderheid van het gebruik, dat van onze visschen en al hunne deelen gemaakt wordt en verder gemaakt zou kunnen worden. Niet zonder vrucht is dit genootschap reeds in het eerste jaar van zijn bestaan hieraan werkzaam geweest, zoo als uit het door den druk bekend gemaakt verslag dier werkzaamheden blijken kan, en, ofschoon het ook, kort na zijne vestiging, een groot verlies geleden heeft door den dood van den heer *A. van den Ende*, die het door zijne uitgebreide kennis der natuur tot sieraad was, heeft het in diens zoon, den heer *W. P. van den Ende*, die zich met de leiding der voornaamste werkzaamheden belast en ook de uitgave van het verslag daarvan bezorgd heeft, den besten steun behouden.

— Den 6den dezer is te Strijen, in den ouderdom van bijna 89 jaren, overleden *J. van Prooijen*, weduwe *J. Herweijer*, nalatende 10 eigene kinderen, 73 klein-kinderen en 30 achter klein-kinderen.

— De redacteur en uitgever van *de Hydra* zijn, bij bevel der raadkamer van de arrond. regtbank, wegens de bewuste geïncrimineerde artikelen, naar de correctionele teregtzitting verwezen.

Van den 12den. Eergisteren is alhier eene vergadering gehouden der deelnemers in de door dr. *Sarphati* ontworpene maatschappij van landbouw en landontginning. Uit de aan de vergadering gedane openingen is gebleken, dat de deelneming bedroeg eene som van *f* 254,000, terwijl bij de voorloopige statuten was bepaald, dat de maatschappij eerst zoude zijn geconstitueerd wanneer voor een bedrag van *f* 400,000 zoude zijn ingeschreven. Er werd alzoo aan de vergadering voorgesteld, om de voor de constitutie der maatschappij vereischte som te verminderen op *f* 300,000, en tevens werden de aanwezige deelnemers verzocht, hunne inschrijvingen nog eenigzins te verhoogen. Aan dit laatste werd door velen dadelijk met gretigheid voldaan, terwijl ook tevens de gevraagde inwilliging tot vermindering van het maatschappelijk kapitaal werd verleend. Aan de niet aanwezigen, alsmede aan hen, die zich nog niet hebben verklaard, zullen acht dagen gelaten worden, om zich te verklaren, of zij zich terug trekken, dan wel tot de bedoelde verandering toetreden willen.

— Gisteren avond heeft, gelijk wij aangekondigd hadden, de Harderwijker beurtman van hier de vaart hervat. Aanstaanden Maandag zal zulks ook door den Harlinger en des anderen daags door de barge, die op het Nieuwe Diep vaart, geschieden. Allengskens geraken ook andere wateren om deze stad open; gisteren zijn de eerste schuiten weder den Amstel opgevaren.

— De Gorinchemsche predikanten hebben op nieuw eene poging gedaan om het kapitaal, dat tot opbouw eener kerk ontoereikend was, te vergrooten, door de leden dier gemeente andermaal eene lijst ter inteekening toe te zenden. Het gezamenlijk bedrag der nieuwe inteekening is *f* 30,025.25 Telt men hierbij de aanmerkelijke som, vroeger door de gemeente tot dat doel bijeengebragt, dan kan het niet anders of men moet den goeden geest van die gemeente huldigen de toebrengen voor zulke groote opofferingen.

KAMPEN, 9 Februarij.

Ll. Zaturdag werd alhier eene buitengewone algemeene vergadering van aandeelhouders der Rijn- en IJssel-stoombootmaatschappij gehouden, ten einde te beraadslagen over het oprigten eener stoom-sleepdienst op den IJssel en de Zuiderzee. Met eenparigheid van stemmen werd dit voorstel goedgekeurd en besloten, alhier in de werkplaats der maatschappij eene ijzeren stoomboot te bouwen van 80 paardenkracht, geschikt om zoowel de zee als de rivier te bevaren.

ROTTERDAM, 10 Februarij.

Burgemeester en wethouderen dezer stad hebben gisteren eene publicatie afgekondigd, waarbij wordt kennis gegeven, dat de raad dier stad, in aanmerking nemende, dat het doel der instelling van de gewone jaarmarkten of kermissen, althans ten aanzien eener stad als Rotterdam, als geheel vervallen kan worden beschouwd, en de openbare vermakelijkheden, naar ouder gewoonte aan die jaarmarkten verbonden, al meer en meer de hoofdzaak zijn geworden, maar daardoor dan ook de kermis, in stede van aan de ingezetenen dat nut te verschaffen, waartoe die oorspronkelijk plaats had, voornamelijk slechts de gelegenheid heeft gegeven tot noodelooze, ja dikwijls buitensporige geldverspillingen, welke velen zich al spoedig moeten beklagen en naderhand menigeen' in kommer en gebrek doen verkeeren, terwijl nog bovendien de zedeloosheid in vele opzigten door de kermis wordt bevorderd, om die redenen heeft besloten, dat de gewone jaarmarkt of kermis in deze stad, welke tot nog toe jaarlijks, aanvangende op den tweeden Zondag in Augustus, is gehouden, voortaan, te beginnen met het tegenwoordige jaar, geen plaats meer zal hebben, en dat dus ook gedurende dien tijd de openbare vertooningen en andere vermakelijkheden, die vroeger gebruikelijk waren, niet meer zullen worden toegelaten.

Schoon het eigenbelang van velen, gelijk het niet anders kan, hierdoor in de eerste jaren althans, wordt tegen gewerkt, is deze maatregel in het belang der *algemeene* welvaart en der zedelijkheid zeer te prijzen en aan andere groote steden aan te bevelen. Geen twijfel echter, of er zal ook te Rotterdam door velen, om zeer verschillende redenen, over gemord worden.

ZWOLLE, 11 Februarij.

Wij vernemen met genoegen, dat de longziekte onder het rundvee in deze omstreken, in de laatste tijden, van belang zich niet verder heeft uitgebreid. Het verdient opmerking, dat de ziekte, sedert eenigen tijd, op sommige stallen een bijzonder goedaardig karakter heeft betoond, zoodat van de aangetaste runderen weinige stierven, terwijl zij op enkele andere stallen haar gewoon karakter heeft behouden, zonder dat men voor een en ander eene gegronde oorzaak kan ontdekken.

— De eigenaren der Speerdermark hebben dezer dagen aan den heer *R.* te Amsterdam 5 a 600 bunders heidegrond verkocht, gelegen bij Hoenderloo, waarvan, naar wij vernemen, 50 a 100 zullen worden afgezonderd tot een menschlievend doel, en zulks onder de leiding van den heer *Heldring.*

— Op den koudsten dag van Januarij had te Keppel een man, onder Etten te huis behoorende, en in de ijzergieterij werkende, een' pot met zoogenoemde gloeijende slakken naar zijn vertrekje genomen, om zich te verwarmen, en in het schoftuur uit te rusten. Toen hij tot den arbeid werd geroepen, werd men gewaar, dat hij gestikt was.

NIJMEGEN, 11 Februarij.

Gisteren morgen was het voor onze stad blank water met weinig drijfijs. De peilpaal teekende 5 el, 12 duim. Tegen 11 uren kwam met eene felle vaart, in schrikkelijke menigte, het bovenlandsche ijs af, hetwelk, tot den avond, alle overvaart onmogelijk maakte; daarna verminderde hetzelve, en werd het blank water. In den afgeloopen nacht vernieuwde zich de ijsgang en heden morgen was de rivier genoegzaam vrij van ijs. De berigten van de hier omliggend plaatsen, gisteren en heden ontvangen, zijn ook alle zeer gunstig.

ASSEN, 10 Februarij.

De inwijding van het nieuwe Herv. kerkgebouw te Assen zal den 30sten April e.k. plaats hebben.

— De vrouw van *R. Willems* te Ruinerwold, die den 29sten Jan. jl. door de heeren *Amshoff* en *Moltzer* door gastrotomie verlost werd, bevond zich den tienden dag na de operatie vrij wel, doch zeer zwak; de wonde staat bijzonder goed, en alles doet eene gelukkige uitkomst verwachten.

LEEUWARDEN, 12 Februarij.

Donderdag avond l.l. verwijderden zich twee militairen in stilte uit de kaserne en begaven zich daarom op het ijs der stadsgracht, met dat ongelukkig gevolg, dat zij beide door het ijs zakten; de een is verdronken, de ander gered.

— De heer *Ferdinandus Visser* van de Lemmer, behaalde den 3den Febr. ll. op het Koevoeterhuis, nabij Langweer, met eene bijzonder ingerigte ijsboot, voerende op de spiegel: *Flevo*, 1846 Sept. 10, den prijs, en wel ijverde met de in Vriesland snelst zeilende ijsboot *de Makkummer leerling*, ook genaamd *de Iisbaer fen Heech*, toebehoorende aan den heer *W. Visser* te Heeg. Den 10den Sept. 1846 's morgens te 1 uur voer genoemde heer *Ferd. Visser* en *Gerdt Heimans* met diezelfde boot, als zeilboot gebruikt, van de Lemmer over zee naar Amsterdam in 13 uren tijd, en arriveerde een half uur later het beurtschip van de Lemmer op Amsterdam, dat bij meerderen wind vijf uren vroeger vertrokken was. Opmerkenswaardig is het dat het vlak, de boeg, het berghout en boeisels van die boot ieder slechts eene plank is, doorloopende van steven tot steven, hebbende eene lengte van 7 ellen 3 palmen of 24 voeten 4 duimen, wijdte 1 el 1 palm of 3 voeten 8 duimen, holte 5 palmen of 1 voet 8 duimen; zeer wel afgemaald in de *Honigbij* van 1846, bij de Yachtclubs, zeilende op het IJ, voerende drie masten.

GRONINGEN, 14 Februarij.

Wij hebben het genoegen te kunnen berigten, dat de hoogleeraar A. A. SEBASTIAN, wien de benoeming aan den Koning tot het professoraat te Leiden, den 25sten Januarij jl., is aangeboden, bij een' brief van den 11den dezer voor dat vereerend aanbod heeft bedankt.

Het besluit van den hoogleeraar A. A. SEBASTIAN, om voor de hem door de curatoren der Leidsche hoogeschool en den minister van binnenlandsche zaken aangeboden *benoeming* tot gewoon hoogleeraar in de geneeskunde te bedanken, heeft in deze stad en dit gewest algemeene blijdschap verwekt. Zij is te grooter, omdat de voorwaarden, aan hem overgelaten, hem veroorloofden, dáár dezelfde vakken, als hier, te onderwijzen; omdat het de Leidsche hoogeschool gold, zoo rijk in wetenschappelijke hulpmiddelen, de natuurlijke geschiedenis, anatomie en physiologie betreffende, als bijna of welligt geene andere: de voordragt geschied is, op het eenstemmig verlangen zijner Leidsche ambtgenooten in de Geneeskunde: omdat hij zich nu, zoo als men hoopt, voor altijd aan onze akademie heeft verbonden; en omdat, eindelijk, zoo wij ons niet bedriegen, zijne gehechtheid aan onze hoogeschool, stad en gewest, van beslissenden invloed is geweest op zijne keuze. Hoe dit gewaardeerd en gevoeld wordt door velen, bemerkt hij, dag aan dag, uit de aangenaamste betuigingen. Dat allen, die den bloei en roem der hoogeschool wenschen, zijne verdiensten weten te schatten, en tevens, wat onze Universiteit door zijn vertrek zoude hebben verloren, hem voor zijn besluit, dat hij niet zonder veelvuldig wikken en wegen heeft kunnen nemen, steeds dankbaar zullen zijn, hieraan zal hij, vleijen wij ons, nimmer behoeven te twijfelen.

— Den 10den dezer mogten ANTONI ONNES en HINDERKIEN ROELFS, hier ter stede woonachtig, het zeldzame geluk genieten, hun vijftigjarig huwelijksfeest te vieren. Omgeven van eene talrijke schaar van kinderen, kinds- en achterkinds-kinderen en verdere betrekkingen, mogt het grijze echtpaar, welks laatste levensdagen door eenen gezegenden welstand, de vrucht van vroegere zorgen, veraangenaamd worden, met eenen opgeruimden geest op hunne afgelegde levensbaan terug zien, terwijl de hartelijkste wenschen van alle aanwezenden, hun op hunnen 77jarigen ouderdom toegebragt, toonde, welk belang zij in hun voortdurend bezit blijven stellen.

— Het volgende is ons ter plaatsing ingezonden:

DELFZIJL, 11 Februarij 1848.

Na den zoo langdurigen als strengen winter kan men de scheepvaart als heropend beschouwen; de beneden-Eems zoowel als deze haven zijn althans van ijs ontruimd, en zag men heden met genoegen binnenkomen het met hout beladen Hanoversche galjoot *Dankbaarheid*, kapt. H. H. ARENDS, te huis behoorende te Emden, komende van Stettin, hetwelk, door de zoo spoedig ingevallene vorst, eenige weken in het ijs is bezet geweest en eindelijk, achter de Knock, eene tamelijk gunstige ligplaats had gevonden.

De Fivel is wel is waar nog niet geheel van ijs ontbloot, maar men vleit zich, dat zulks bij doorgaanden dooi binnen kort het geval zal zijn.

TEN BOER, 12 Februarij.

Heden heeft alhier het vergelijkend examen van de sollicitanten naar de vacante schoolonderwijzers-posten te Ten Boer en Thesinge plaats gehad. Van de 52 sollicitanten, die zich daartoe hadden aangegeven, zijn er 36 opgekomen. Na den afloop van het examen is er voor beide deze betrekkingen *eene* nominatie opgemaakt, bestaande uit 7 onderwijzers en ondermeesters, die 5 jaren aan het hoofd eener school werkzaam waren geweest, en uit 7 ondermeesters en kweekelingen. De genomineerde onderwijzers waren, alphabetisch gesteld: J. BOERMA, te Sint Annen; E. BRONGERS, te Ten Boer; N. M. FERINGA, te Solwert; L. JAGER, te Enum; J. PAAUW, te Oosterwijtwert; J. A. VENEMA, te Enumatil, en K. A. DE WEERD, te Thesinge; en de ondermeesters en kweekelingen J. H. BANING, te Bellingwolde; P. DE GRAAFF, te Scheemda; D. HOEK, te Leegkerk; H. D. MUNTINGA, te Oude Pekela; R. R. RIJKENS, te Groningen; G. SCHUITEMA, te Groningen, en O. ZUIDEMA, te Zuidbroek.

Kerkvoogden, notabelen en leden van den kerkeraad van deze gemeente, die uitgenoodigd waren hunne keus omtrent eenen koster en voorzanger kenbaar te maken, hebben dadelijk daarop hunne keus uitgebragt op D. HOEK, ondermeester te Leegkerk. Naar men verneemt, zal aan dezen tevens de post van onderwijzer alhier worden opgedragen. Voor het dorp Thesinge heeft er nog geene verkiezing plaats gevonden.

(*Ingezonden.*)

Dat het gezang, 't welk zulk een belangrijk en aanmerkelijk deel van elke godsdienstoefening uitmaakt, over het algemeen, in onze Protestantsche kerken nog veel te wenschen overlaat, is overbekend. In de voornaamste steden, waar er meer gelegenheid voor de beoefening dezer schoone kunst is, moge het tamelijk welluidend zijn; in de meeste landgemeenten is het zeer, uiterst slecht. In vele kerken, waar het door geene orgels begeleid wordt, is het moeijelijk, sommige psalmen en gezangen, wier zangwijzen eenigzins stijf zijn en daarom niet vaak gehoord worden, te zingen, hoe schoon de inhoud der coupletten, die gezongen worden, ook zijn moge. De algemeene volksklasse, die voornamelijk de kerk bevolkt, bezit geene toonvastheid genoeg, zingt te veel in sleur mede, en giet, als de zangwijze eenigermate bekend is, hare stem met een vervaarlijk gedruisch in den breeden stroom der klanken.

Een gezang, zóó uitgevoerd, mist het indrukwekkende, waarvoor het anders zoo regt geschikt is, beantwoordt niet aan het doel en veroorzaakt geene zachte gemoedsstemming. De meesten uit de nog zoo weinig beschaafde, geringe volksklasse meenen, dat goed zingen in hard schreeuwen bestaat, heffen met eene brullende stem, die veel overeenkomst heeft met het gebalk van eenig rund, 't gezang mede aan en gevoelen niets van 't gene ze zingen. Dezulken deden beter zich stil te houden, daar ze eene disharmonie veroorzaken, die de liefelijk klinkende toonen van anderen overstemt en de aanheffers van dezen ontstemmen. Dat geweldige schreeuwen, waarvoor men de ooren zou toestoppen, heeft helaas! nog maar al te veel, wanneer eenige noten het gezang in de hoogte leiden, in onze kerken plaats. Hooge toonen, met de regte stemleiding voortgebragt, klinken helderder en schooner, dan lage, doch zijn niet te bereiken door schreeuwen. De algemeene volksklasse echter kan dit moeijelijk begrijpen. Zij voert hare stem, even onbeschaafd als zij zelve, met kracht omhoog. Zij gevoelt niet de waarheid van OUDSHOFF'S gezegde (in den Muzikalen Vriend der jeugd):

„*Hij, die 't schreeuwen niet verbant,*
„*Heeft van 't zingen geen verstand.*"

Hartelijk worden daarom dan ook de pogingen, die aangewend worden om het kerkgezang te verbeteren, door hen, die hetzelve op den regten prijs schatten en er den invloed van gevoelen, toegejuicht.

Met een gevoel van zachte aandoening lezen ze de berigten, dat er hier en daar zanggezelschappen, met doel het koraal-gezang te verbeteren, zoo als te Arnhem, zijn opgerigt. Dit noopt ons te vermelden, dat het voorbeeld van Gelderlands hoofdstad eene spoedige navolging heeft gevonden te Annerveensch-Kanaal. Wekelijks oefent zich hier een aantal jongelieden van beider geslacht, onder de leiding van den heer W. VAN DER GLAS, die zijn zangtalent met een gelukkig gevolg heeft ontwikkeld, in het meerstemmig kerkgezang, om aan dit gedeelte der heilige eeredienst eene hoogere strekking te geven. Mogen de pogingen beantwoorden aan het heerlijke doel, dat men er zich van voorstelt!

2—1.

OBERGUM, 9 Februarij.

Ter vervulling in de alhier bestaande vacature, veroorzaakt door het vertrek van ds. J. R. VAN EERDE naar Zuidwolde, en voortdurende door het bedanken van ds. E. VAN BOLHUIS, predikant te Tolbert, is door den heer mr. SICHTERMAN VAN DE BRAKE, als unicus collator dezer gemeente, heden alhier beroepen de weleerw. zeer gel. heer N. VAN DER TUUK, predikant te Hellum.

ASSEN, 10 Februarij.

Te Emmen is tot predikant beroepen ds. HUISINGA, pred. te Wildervank.

'S GRAVENHAGE, 13 Februarij.

Zijne Majesteit heeft, bij besluit van den 28sten Januarij jl., no. 78, eervol emeritaat met pensioen verleend aan de volgende predikanten, als aan:

J. BROEKMAN te Woerden, Hervormde gemeente; D. MOUNIER te Leiden, Waalsch-Hervormde gemeente; O. VAN TRICHT AZ. te Enkhuizen, Hervormde gemeente; C. WAGENER te Twaal en Honswijk, Hervormde gemeente; P. SILVERGIETER HOOGSTAD te Leeuwarden, Hervormde gemeente; A. VAN OSSENBRUGGEN te Oudeschoot c. a., Hervormde gemeente; L. VALK te Leeuwarden, Hervormde gemeente; B. PETERS te Kamper-eiland, Hervormde gemeente J. PALTHE te Oldenzaal, Hervormde gemeente.

Z. M. heeft goedgekeurd de navolgende beroepingen van predikanten, als: van de Herv. gem. van Hardinxveld, op T. L. VAN RIJN; van de Herv. gem. te Babilonienbroek en die Hill; op F. J. C. SCHOOK; van de Evang.-Luth. gem. te Harlingen, op J. D. SIEGMUND Jr.; van de Remonst. gem. te Haarlem, op W. VAN OORDE, pred. te Alkmaar.

Te Groningen, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA, Boekdrukker.

Broerstraat; de Nieuwe Ebbingestraat, van de Markstraat tot over den Boog, aansluitende aan de behakte keijen in de Oude Ebbingestraat; bij den St. Jansboog, oostzijde van het Schuitendiep, langs de beide eerste panden van den nieuwen walmuur, waarvan het tweede gedeelte in dit jaar is gebouwd, is van dito tegen de straat vernieuwd, en buiten het Kleine Poortje, van de dubbele ophaalbrug aan den Mac-adamweg, een dito spoor. De afwatering van de Groote Markt langs de noordzijde van het nieuwe gebouw tusschen de beide Markten is gedempt en verlegd langs de zuidzijde van dat gebouw, door het Koude gat, de straten van behakte keijen (aldaar nieuw geplaveid, en de klinkerrijpen verlegd en vernieuwd. Het gedeelte van het Stads Ziekenhuis aan den hoek van den Achter-den-Muur en de Popkenstraat is vernieuwd in den smaak van het daarnevensstaande nieuwe gebouw.

De Commissie, benoemd om pogingen aan te wenden, ten einde het Kruidmagazijn van den Boteringepoortenwal naar buiten de Stad over te brengen, bepaalde dit jaar hare bemoeijing tot eene uitnoodiging van den 4den Mei aan de ingezetenen, om geld daartoe aan te bieden; de spoedig daarop gevolgde buitengewone behoefte en omstandigheden deed de Commissie echter besluiten beter tijdstip voor verdere pogingen af te wachten, die wij vertrouwen het volgend jaar tot eene gunstige uitkomst zullen leiden.

Van de Spoorwegen, tot welke aan de Heeren BAKKEMA & Co. concessie is verleend, zoo wel van hier op Leeuwarden, als op Assen, Delfzijl en Winschoten, hebben wij verder niets gehoord en zal zulks zoo wel als de daarmede in verband staande kanalisatie als afgedaan beschouwd kunnen worden; intusschen is bij de Stedelijke Regering een ontwerp ingekomen tot eene kanalisatie in Drenthe, dat zoo verre de communicatie met onze stad en provincie betreft, veel doelmatiger wordt geacht, en ook de bijzondere goedkeuring der Kamer van Koophandel verkreeg.

Twee andere groote ondernemingen, bij welke de stad het hoogste belang heeft, gaan slechts langzaam voorwaarts, de inpoldering in den Dollard, voor een klein gedeelte, eene onderneming der Hollandsche Maatschappij, en de inpoldering van de Lauwerzee, die niet alleen de stad in het bezit zal stellen van vele bunders best kleiland, welke thans kwelderlanden zijn, maar die ook de afsluiting van het Reitdiep, voor de stad van zoo onberekenbaar belang, buiten aanzienlijke kosten voor haar, zal daarstellen; hoogst belangrijk was intusschen ten dezen aanzien de in November gehoudene buitengewone vergadering der Staten dezer provincie, waarbij de meest gewenschte eenstemmigheid bij alle standen bestond, zoo wel omtrent de wenschelijkheid van laatstgenoemd ontwerp, als de overtuiging, dat bij onverhoopte bezwaren daartegen in allen gevalle tot de afsluiting van het Reitdiep moest worden overgegaan. Jammer, dat de door H. E. G. A. voorgedragene Commissie tot nader onderzoek, na verloop van twee maanden nog niet is benoemd.

Den 7den Februarij had hier eene opkruijing van het ijs in onze havens plaats, zoodat het huizen hoog op de wallen stond.

In Augustus en September heerschte hier eene droogte, dat bijna alle putten zonder water waren.

In den nacht van den 10den op den 11den Augustus woedde hier een geweldige brand op den Ouden Weg.

Met genoegen hooren wij, dat er een nieuw Brandreglement bij den Raad der Stad in overweging is.

Er zijn in het afgeloopen jaar bij het Bureau van den Burgerlijken Stand der Stad Groningen aangegeven 934 levend geboren kinderen, waaronder 485 van het mannelijk en 449 van het vrouwelijk geslacht, terwijl er levenloos geboren zijn 64, waaronder 35 van het mannelijk en 29 van het vrouwelijk geslacht; 255 paren gehuwd en 1 paar gescheiden; voorts overledenen 1196, te weten 665 boven en 531 beneden de 14 jaren oud, waaronder 570 tot het mannelijk en 626 tot het vrouwelijk geslacht behooren.

Bij de Akademie *Minerva* bedroeg het getal leden, volgens de laatste opgave in het Verslag van Gedeputeerde Staten, 336.

Bij het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen* worden thans door Prof. C. MULDER ook voorlezingen gehouden over de organische Scheikunde. Op den 1sten Januarij 1847 beliep het getal leden 485.

De Commissie tot de Spijsuitdeeling ging, als vroeger, voort om, gedurende de drie eerste maanden van het jaar, driemaal iedere week aan hare behoeftige stadgenooten eene zeer smakelijke, krachtige en daarbij gezonde soep uit te reiken. Zij werd daartoe in dien duren tijd krachtdadig ondersteund zoo van wege de stad, als van wege vele welwillende ingezetenen dezer stad, en zij mogt daardoor het genoegen smaken om in den nood van zeer vele behoeftigen te voorzien; telken reize meer 2400 portiën dier heerlijke en voedzame spijze uitdeelende, bedroeg het aantal der gedurende die drie maanden uitgegeven portiën in het geheel het zeer aanzienlijk bedrag van 88,849.

Het Kunstlievend Genootschap *Pictura* hield dit jaar weder eene Tentoonstelling.

Ook dit jaar werd er weder door het Zeemanscollegie *de Groninger Eendragt* veel goeds tot nut der zeevaart tot stand gebragt en nam, inzonderheid wat de gewone leden betreft, in bloei toe. Een der gewone leden moest echter (ofschoon de equipage werd gered) zijn schip aan de golven ten prooi geven.

De Onderlinge Brandwaarborgmaatschappij alléén voor de Provincie Groningen blijft bij aanhoudendheid in deelneming aanwinnen.

De Afdeeling van de Nederlandsche Vereeniging: *Tot afschaffing van Sterken Drank*, hier ter stede gevestigd, verkeert nagenoeg in denzelfden toestand als het vorige jaar.

De maandelijksche vergaderingen werden in den afgeloopen jaarkring geregeld gehouden; doch de opkomst der leden liet veel te wenschen over, ofschoon eenige leden door hunne getrouwe bijwoning blijken gaven, dat zij het grootste belang in deze vergaderingen blijven stellen.

In het afgeloopen jaar werden meer dan vijfhonderd exemplaren van het *groote huiskruis* voor eenen uiterst geringen prijs afgegeven en door de geheele provincie verzonden; terwijl eenige honderden traktaatjes, door de vereeniging uitgegeven, gratis verspreid zijn geworden.

Waren de geldmiddelen der afdeeling toereikende, men zoude nog meerdere geschriften gratis kunnen verspreiden; waarom men hoopt, dat meerdere welgezinden weldra mogen toetreden, om, zoo men nog niet mogt kunnen besluiten, lid der vereeniging te worden, haar toch door eene kleine bijdrage, het zij voor ééns, het zij jaarlijks, te ondersteunen.

De Industrieschool van het Departement Groningen van de Maatschappij: *Ter bevordering van Nijverheid* bood ook dit jaar de gelegenheid aan ter verkrijging van grondige kennis voor de jeugdige ambachtslieden. Een vijftigtal jongelieden van 14- tot 25jarigen leeftijd maakte daarvan een nuttig gebruik.

Ook de Herhalingscholen voldeden aan hare bestemming; de onderhouding en uitbreiding van het op de gewone lagere scholen aangeleerde, zoo noodig indien de pogingen dezer laatstgenoemde scholen niet grootendeels verloren zullen zijn dan, wanneer zij eerst regt vruchten kunnen voortbrengen. Het getal der leerlingen was dit jaar 150 jongens en 75 meisjes.

Het Departement Groningen van de Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* nam dit jaar eene proeve, om hier eene zwemschool op te rigten, ten minste eene proef van zwemoefeningen te houden.

De kweekschool voor Schoolonderwijzers vierde op den 19den Junij op eene plegtige wijze haar 50jarig bestaan en ondervond bij die gelegenheid vele blijken van belangstelling en deelneming, waaronder vooral moet genoemd worden de toekenning van *f* 800—00 uit de provinciale kas, provisioneel voor drie jaren aan de school toegestaan tot beurzen voor jongelieden van het platte land in deze provincie.

De Commissie uit het Departement Groningen der Maatschappij: *Tot Nut van 't Algemeen* ter bevordering van het schoolgaan van minvermogende kinderen was ook dit jaar nuttig werkzaam. Zij opende aan het Nieuwe Kerkhof eene school, waarop kinderen, die wegens gebrek aan ruimte nog niet op de stads scholen opgenomen kunnen worden, tegen betaling van vijf centen 's weeks een zeer doelmatig onderrigt kunnen bekomen. Eene dergelijke school in de Oosterstraat voorziet op dezelfde wijze in de behoeften van het zuiderdeel der stad. Gedurende het afgeloopen jaar maakten van beide inrigtingen een aantal van 802 kinderen gebruik, terwijl 25 der armste leerlingen van de noodigste kleedingstukken werden voorzien. Zij gaf ten dien einde op den 27sten December weder een Muzijkfeest in de Groote kerk, dat tot algemeen genoegen afliep en omstreeks *f* 600 voor hare kas opbragt.

Het Nederlandsch Zendelinggenootschap beleefde in het afgeloopen jaar zijn halve eeuwfeest, 't welk te Rotterdam bij de Algemeene Vergadering, den 21sten Julij gehouden, plegtig werd gevierd. In de Afdeeling Groningen, welke uit medewerkende leden in de klassen van Groningen en Middelstum bestaat, werd er aan gedacht in de jaarlijksche vergadering op Pinkster-dingsdag, en in de gemeente Groningen in al de godsdienstoefeningen der Protestanten op den 19den December, den eigenlijken dag der stichting des Genootschaps. Deze feestviering heeft de uitwerking gehad, dat verscheidene personen, die vroeger deze weldadige inrigting niet ondersteunden, tot de bevordering van hare menschlievende bedoelingen zijn toegetreden.

Tot een blijk, hoe vele kleinen iets van belang kunnen toebrengen, nemen wij het volgende voorval over. De Onderwijzer van het Groene Weeshuis daags na de feestviering aan zijne leerlingen den indruk mededeelende, dien de gehoorde leerredenen van den vorigen dag op hem gemaakt hadden, werden 50 van de grootste leerlingen zijner school daardoor zoodanig bewogen, dat zij besloten, ieder elke week eene halve cent tot dit weldadig doel af te zonderen, en zoo maken deze 50 halve centen nu ieder jaar de belangrijke som van *f* 13 — 00 tot ondersteuning van dit Genootschap.

Het Vrouwelijk Hulpzendelinggenootschap hield tot dusver de Zondagsbewaarschool in het zuiden der stad in stand, gelijk de Vrouwenvereeniging die in het noorden.

Op Pinksteren werd hier voor het Zendelinggenootschap gecollecteerd *f* 276 — 91.

Het Vrouwelijk Hulpzendelinggenootschap stortte *f* 800 — 00, en de contributiën en maandelijksche collecten beliepen *f* 278 — 76⁵.

Voor het Zendelinginstituut werd hier ingezameld *f* 142 — 88⁵.

Sedert op de wekelijksche Orde der Predikbeurten de Voorganger genoemd wordt, worden de Bidstonden van het Zendelinggenootschap veel talrijker bezocht.

In den laatsten Bidstond van dit jaar werd het publiek opmerkzaam gemaakt, dat bij den Boekhandelaar C. P. Hauza *Verhalen uit de Heidenwereld* te bekomen zijn, elk met een plaatje voorzien, voor slechts 5 cent.

De Afdeeling Groningen van het Nederlandsch Bijbelgenootschap blijft voortdurend werkzaam, zoo door echte Bijbellezingen voor de behoeftigen, als door Leesvereenigingen en bezoek aan de huizen. Opdat de eenvoudigen zien mogen, dat deze bijzondere oefeningen met goedvinden der Predikanten worden gehouden, worden de Bijbellezingen ieder jaar door een' der Predikanten of Hoogleeraren in de Theologie geopend en gesloten, bij den aanvang en het einde van het wintersaizoen. Ook de Bijbelcatechisatiën en de vier Zondagsscholen gaan geregeld voort. Op deze laatste zijn thans 300 leerlingen.

De deelneming in het Instituut voor Blinden laat veel te wenschen over. Het getal leden vermindert telkens en wordt niet weder aangevuld, hetgeen grootelijks aan de tijdsomstandigheden moet worden toegeschreven.

Het Fonds *ter aanmoediging en ondersteuning van de Gewapende Dienst in de Nederlanden*, dat beheerd wordt te Amsterdam, ondersteunt door het

Door den dood van den Pedel K. Hertaaw, op den 25sten Maart, ontviel der Hoogeschool een ondergeschikt ambtenaar, die meer voor haar was, dan zulke ondergeschikte ambtenaren anders doorgaans zijn, en verloor de maatschappij tevens een algemeen nuttig lid, die onder anderen in allerlei Commissiën van de Maatschappij *tot Nut van 't Algemeen* ijverig en doeltreffend werkzaam was.

Door een belangrijk geschenk van de Heeren Mr. H. O. Feith en J. W. C. Baron van Ittersum, werd bij de Hoogeschool (provisioneel in het Museum van Natuurlijke Historie) de grond gelegd voor eene Oudheidkundige Verzameling. Dat Museum ontving daarenboven eene aanzienlijke hoeveelheid van kostbare Naturaliën uit het Rijks Museum van Natuurlijke Historie te Leiden.

Het nieuw Akademisch gebouw, den 2den Maart op de vroeger gelegde fundamenten uitbesteed voor *f* 180,000 — 00, werd in het afgeloopene jaar tot de tweede balkenlaag opgetrokken en zal weldra een der hoofdsieraden onzer stad zijn.

De Latijnsche Scholen dezer Stad werden bij besluit van den Raad van den 2den Junij hervormd in een Stedelijk Gymnasium. Behalve de Burgemeester, zijn tot Curatoren bij hetzelve benoemd, — met de beide vroeger fungerende leden, Mr. G. W. H. Baron van Imhoff en Prof. J. W. Kaurnins, — de Heeren Prof. J. A. C. Rovers en Mr. L. B. Lohman.

In plaats van den Heer J. P. A. Wintgens, overleden, en Prof. Th. van Swinderen, op zijn verzoek eervol van deze betrekking ontslagen, zijn in de Commissie tot het examineren der leerlingen op het Gymnasium met de overgeblevene Leden Dr. A. Sommeren en Dr. W. Hecker, benoemd de Heeren Prof. J. J. Ph. Valeton en Mr. R. T. Guyot; tot Onderwijzer voor de nieuwe talen, speciaal voor het Fransch, is de Heer J. T. Huyer; tot Praeceptor de Heer J. A. Willems; tot Onderwijzer in de Wiskunde de Heer A. G. Alings benoemd; terwijl er nog benoemingen voor het Engelsch en Hoogduitsch te gemoet gezien worden.

De *Landhuishoudkundige School* is in 1847 geregeld, op den vroeger aangevangen voet, voortgezet; doch heeft vooral eene aanmerkelijke uitbreiding ondergaan in het praktisch gedeelte aan de boerderij der school te Haren, nabij deze stad, waar 30 bunders, deels bouw-, deels wei-, deels hooilanden, gelegenheid gegeven hebben tot nuttige oefening, vooral ook in de rijenteelt, stalvoedering, enz. In het thans loopende winterhalfjaar worden de lessen geregeld bijgewoond, ook door onderscheidene jongelieden van elders tot ons overgekomen.

Bij de Stedelijke Schoolcommissie werd in plaats van Mr. H. de Ranitz benoemd het Raadslid Jhr. Mr. H. J. Tjaer.

In het personeel van het Lager Onderwijs vielen geene veranderingen voor dan de benoeming van R. R. Rijkens en G. Schuiteman tot Huisonderwijzers in het lezen, schrijven en rekenen, in plaats van J. Suringa, in het vorig jaar benoemd tot Onderwijzer in het Groene Weeshuis, en A. Hazelhoff, overleden.

De buitengewone werken voor de arbeidende klasse zijn in het laatst van het vorige jaar wederom hervat en voortgezet in 1847 door het roden en zoeken van vlinten in de buitenwerken onder Helpman en het verbrijzelen daarvan; voorts het in orde brengen van de aardebaan op den stads weg buiten de Apoort naar de Drentsche Laan, en denzelven met puin te dekken en het spoor van verbrijzelde keijen tot een' Mac-adamweg aan te leggen; het voetpad langs dezen weg en naar het Hoornsche Diep te verbeteren.

De puinweg van het Damsterdiep naar het Winschoterdiep langs den buitenboord der Stadsgracht is met een spoor van verbrijzelde keijen gedekt.

Buiten de Heerepoort zijn de Davids- en Barestegen en achterweg geëgaliseerd en door het leggen van gevloerde goten voor de passage en afleiding van het water aanmerkelijk verbeterd.

In dit jaar is van behakte keijen vernieuwd het tweede gedeelte van de straat aan de oostzijde van de Zuiderhaven, van de Turftorenstraat tot de

Bij Raadsresolutie van den 2den December 1847, werd echter de Heer Mr. H. O. Feith verzocht, als Lid van de zoo belangrijke Veencommissie en als Lid van de Commissie tot de oprigting van een nieuw Akademiegebouw, te willen voortgaan aan hare werkzaamheden deel te nemen; een Raadsbesluit voor dien [illegible] te verleenen, dan dat hij aan hetzelve niet [illegible] bereidwilligheid [illegible] dienste der Stad, zou hebben gedefereerd.

Het Veenkantoor is, volgens Raadsbesluiten van den 16den October en den 1sten November 1847, geheel veranderd, en wel zoo, dat er drie Ontvangers zullen zijn voor de land- en heemhuren, als één voor het ressort van Sappemeer cum ann., één voor de Pekela cum ann., en één voor het Stadskanaal, terwijl er een Hoofdambtenaar, die te Groningen moet wonen, zal worden aangesteld onder den naam van *Rentmeester van de Stads Veenen en Ter Apel*, aan wien de drie Ontvangers ondergeschikt zullen zijn, en die alles onder zijn beheer behoudt, wat niet speciaal aan de Ontvangers is opgedragen. De Heer Mr. J. H. Quintus, die van den Raad zijn eervol ontslag heeft verzocht, treedt den 1sten April 1848 af. Deze veranderde inrigting van de administratie der Veenen is voor de Stad van groot gewigt.

In plaats van Jhr. A. van Panhuys, werd tot kiezer benoemd Prof. P. Hofstede de Groot.

Het Muntkabinet op de Archivenkamer dezer Stad is in dit jaar, door de inwisseling der oude, in ons Vaderland, gangbare geldsoorten, aanzienlijk vermeerderd, als zijnde van elke stad, van elke provincie, en van de Staten Generaal (zoo veel mogelijk, van elk dier soorten) één of meer uitgezochte en fraaije exemplaren daarin nedergelegd, en wel ten bedrage van eene som van ruim 582 gulden; eene verzameling, welke, met der tijd, van eene hooge waarde zal zijn. Menigvuldige bezigheden hebben den geachten verzamelaar tot dus ver verhinderd, om eene lijst van het kabinet uit te geven, naar welke uitgave vele liefhebbers van munten grootelijks verlangen.

Bij Koninklijk besluit van den 27sten October, no. 54, is de Heer Mr. E. J. Offerhaus op zijn verzoek eervol ontslagen als Notaris, en in zijne plaats benoemd de Heer Mr. C. de Ranitz, aldaar gevestigd te Leek.

Bij de Kamer van Koophandel en Fabrijken zijn de aftredende leden, de Heeren P. L. Folmer, J. Hesselink en A. R. Sorrani, door Z. M. op nieuw voor drie jaren benoemd; terwijl voor den Heer Jacob Dijk, die verzocht had niet weder in aanmerking te komen, door Z. M. benoemd werd de Heer E. Dommering.

Door de ongunstige uitkomst van den laatstvoorgaanden oogst, waren de handel en scheepvaart door vele in- en uitvoeren van granen meestal levendig. Men moge zich in den zomer om onderscheidene redenen verheugen over de daling der graanprijzen bij de vele aanvoeren van buitenlands. De handel heeft echter daarvan het verlies alleen moeten dragen, dat zeker bij de meesten de verdiensten van het vroegere gedeelte van het jaar verre overtrof.

Bij Koninklijk besluit van den 26sten October, no. 101, is benoemd tot Commies aan het Postkantoor alhier de Heer P. Tetrode, in plaats van den Heer Mr. R. van Hasselt, naar Arnhem verplaatst.

Door de benoeming van den Heer van Iddekinge tot Burgemeester en als zoodanig tot Curator der Akademie, werd het Collegie van Curatoren der Hoogeschool ook weder voltallig.

De Hoogeschool leed op den 21sten Julij een groot verlies door den dood van den Hoogleeraar P. van Limburg Brouwer. Hij werd opgevolgd door den Heer J. A. K. van Hoven, die, bij Koninklijk besluit van den 7den Augustus, no. 60, benoemd, den 11den November zijne ambtsbetrekking aanvaardde door het houden eener inaugurele Redevoering.

Prof. W. A. Ensinck werd bij Koninklijk besluit van den 2den December, van buitengewoon tot gewoon Hoogleeraar aan deze Hoogeschool benoemd, en Prof. P. Hofstede de Groot werd bij Koninklijk besluit van den 6den December benoemd tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

[illegible] algemeene vergadering houden. Een bestuur [illegible] jaarlijks eene collecte in alle provinciën. Het arrondissement Groningen heeft in 1847 daarin gegeven *f* 362 — 09⁵ en de Districts-Commissie in datzelfde arrondissement uitgedeeld *f* 2742 — 08.

Het Nederlandsch Godsdienstig *Tractaatgenootschap* deelde honderdtallen Bijbelsche almanakken en kleine geschriftjes uit, die met graagte en belangstelling ontvangen werden en nuttig werkten.

De Afdeeling van het Genootschap *ter zedelijke verbetering van de Gevangenen* liet aan 44 gevangenen schoolonderwijs geven en godsdienstig onderwijs aan alle Protestantsche gevangenen, ook aan de vrouwelijke ontslagenen, en roemt in haar laatste verslag de krachtdadige medewerking der Vrouwenvereeniging.

De Protestantsche Maatschappij *ter bevordering van Welstand, inzonderheid onder de landlieden*, verloor op nieuw vele leden, ten gevolge van twee andere dergelijke maatschappijen, die onder den naam van *Unitas* en *Hulpbetoon* soortgelijke doeleinden hebben. De beide laatsten rigten hier dezer dagen eene godsdienstige Leesbibliotheek op, voor welke door de Commissie voortdurend gepaste geschriften gevraagd worden.

De Vrouwenvereeniging gaf dezer dagen een verslag uit over 1846. Daarin komt onder anderen het volgende voor: „Het getal huisgezinnen, met welke wij ons in 1846 bemoeiden, beliep 445. Het getal personen, van welke melding wordt gemaakt, als die door aansporing of onder toezigt, of ten deele ook op kosten der Vereeniging, de dag-, avond- of zondagscholen bezochten, was 347. Het getal schoolkinderen, die wegens goed gedrag en vlijt op Pinksteren eene belooning in kleedingstukken en boekjes erlangden, was in dit jaar 96. Het getal van hen, die door onze bemoeijingen catechisatiën bijwoonden, beliep 86 en van deze worden 12 vermeld, als in den loop des jaars tot lidmaten aangenomen.

Door de Spinnerij bij Emmelkam (Verslag over 1840, blz. 27 en 28) werden 20 vrouwen aan het spinnen van wol en heede geholpen.

Eindelijk werden weder eenige meisjes als loop-, kinder- of werkmeiden, eenige jongens bij ambachten of als schuitejongens, eenige vrouwen als werksters door onze bemoeijingen geplaatst.”

De Spinschool, die met deze vereeniging in verband staat, kreeg een gezond, ruim en vrolijk lokaal in de Bloemstraat. Het getal leerlingen was van 12 tot 16.

Ook de winkel der Vrouwenvereeniging, waarin stoffen verkocht worden, vervaardigd door personen, aan de Vrouwenvereeniging verbonden, schijnt goede resultaten op te leveren.

De inrigting voor Pleegzusters kreeg dit jaar eene aanzienlijke uitbreiding, daar deze zusters op den 1sten November dezes jaars eene woning betrokken, waarin tevens verwaarloosde kinderen worden opgenomen.

Op den 27sten Augustus werd hier weder de algemeene vergadering gehouden van het Nederlandsch Onderwijzersgenootschap, welke door Dr. W. Gezelle, Jr., werd geopend met eene Redevoering. Dat Genootschap kreeg in het laatst van 1847 ook hier onderscheidene Donateurs.

Behalve het reeds genoemde Weeshuis bij de Doopsgezinde Gemeente, de Zwemschool en het Instituut voor verwaarloosden, werd hier nog eene zeer weldadige inrigting tot stand gebragt tot zedelijke verbetering van Dienstboden.

Den 21sten September hebben zich hier omstreeks 80 Protestantsche leeraars verbonden tot eene provinciale Predikantsvereeniging.

Ook kwam hier eene Handboogschutterij tot stand, onder den naam van *Seconeus*; zij gaf den 9den Augustus eene eerste openlijke proeve van hare oefeningen.

gevierd van de ontzetting der Stad in 1672: men mag er nu vervolgens, op den 28sten Junij van elk jaar, tevens wel een rouwfeest houden over de ongeregeldheden, die er op dien dag van het afgeloopen jaar binnen onze stad hebben plaats gehad; ten minste mag er iederen 28sten dier maand van elk volgend jaar wel aan allen met hoorbare en zigtbare teekens worden herinnerd, dat de weg der oproers ten verderve leidt, en in eene zoo weldadige stad, als Groningen is, de hoogste ondankbaarheid verraadt, terwijl men de Regering, tot behoud der maatschappelijke rust en veiligheid, noodzaakt, om bij zamenscholingen met scherp te doen schieten. Dat ieder zich dus wachte om bij zulke omstandigheden op straat te komen of te blijven, maar elk zoodra mogelijk zijn huis opzoeke!

Zullen onze jaarlijksche overzigten voor den toekomstigen geschiedschrijver der stad eenige bouwstoffen opleveren, dan is het ook van belang hier aan te teekenen de buitengewone hoogte, die de prijzen der meest noodzakelijke levensmiddelen hier in de laatste week van Junij bereikt hebben, in vergelijking van de gewone prijzen.

Zij waren in die week als volgt:

		anders gewoonlijk
4 Ned. ponden grof roggebrood	91 cent	40 cent.
1 kop aardappels 35 cent, dat is per mudde f 4,60,		f 1 en nog minder.
5 oncen boekweitmeel	18 cent	8 cent.
5 oncen grof roggemeel	12 »	6 »
1 kop graauwe erwten	20 »	10 »
1 kop groene erwten	18 »	8 »
1 kop witte en bruine boonen	22 »	10 »
1 kop paardeboonen	12 »	6 »
1 kop geele erwten	15 »	6 »
5 oncen gort	12 »	7 »
1 Ned. pond boter	95 »	60 »

Om den hoogen prijs der rogge, is de stadsbelasting op dit graan van den 11den Mei tot den 15den Julij bij besluit van den Raad der Stad van den 10den Mei geschorst geweest.

Ja, wij hebben een angstig jaar doorgeworsteld, en toch, wanneer wij ons met andere landen vergelijken, daar velen van honger stierven, dan hebben wij milde stof tot danken, en dat hebben wij nu vooral voor den gezegenden oogst van het afgeloopen jaar.

Te *Groningen*, bij C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

VAN HET

GEBEURDE IN DE STAD *GRONINGEN*

IN HET JAAR

1847.

Beginnen wij ons vorig verslag met de vermelding van de groote ramp, welke deze stad in het jaar 1846 getroffen had door den smartelijken dood van onzen onvergetelijken Burgemeester H. DE RAADT; wij mogen dit overzigt openen met de blijde herinnering, dat wij de plaats van den overledene thans vervuld zien door de benoeming van den Heer JA. W. Co Baron VAN IDDEKINGE tot Burgemeester dezer stad. — Die benoeming geschiedde bij Koninklijk besluit van den 1sten November 1847, no. 55.

De Heer VAN IDDEKINGE is geen Groninger van geboorte noch van afkomst, maar in de 15 jaren, gedurende welke hij hier gewoond heeft, heeft hij zich het burgerregt dezer stad dubbel waardig gemaakt. Hij heeft dit gedaan door zijne deelneming in de meeste weldadige inrigtingen, die hier bestaan, en dat niet alleen door zijne ruime geldelijke bijdragen daartoe, maar vooral ook door zijnen werkzamen ijver daarin. Zoo was hij jaren lang Secretaris van het Departement Groningen der Nederlandsche Maatschappij: Tot bevordering van Nijverheid [illegible], welke bij dat Departement hebben plaats gehad; thans Directeur van de Landhuishoudkundige School en van het Instituut voor Doofstommen; ook jaren lang Ouderling der Hervormde Gemeente en als zoodanig Lid van de Commissie van Toezigt op het Godsdienstig Onderwijs, Mededirecteur van het Gesticht voor Pleegzusters, en in al die betrekkingen heeft hij zich niet alleen ten allen tijde als een ijverig, werkzaam mensch betoond, die overal en altijd het goede met al zijne krachten trachtte te verwezenlijken, maar heeft hij ook onder alle standen der maatschappij betrekkingen aangeknoopt, die hem nu bijzonderlijk te stade komen in de belangrijke betrekking, waarin zijne medeburgers nog zoo veel goeds van hem kunnen verwachten, indien de Voorzienigheid hem een langer leven schenkt, dan zijn voorganger mogt te beurt vallen.

Na de herinnering van dit berigt, dat voorzeker ieder Groninger met blijdschap zal hebben vervuld en nog steeds blijft vervullen, zullen wij ook weder in dit overzigt de volgorde van den Regeringsalmanak voor deze Provincie op den voet volgen, [illegible] tot een eenigzins volledig overzigt van dienst kan zijn.

De Wethouder Mr. E. J. OFFERHAUS, in plaats van den in dit jaar overledenen Jonkheer A. VAN PANHUYS, den 11den Augustus benoemd tot Ontvanger der Stad, werd als Wethouder opgevolgd door Jhr. Mr. J. W. QUINTUS, benoemd bij Koninklijk besluit van den [illegible] November, no. 66.

In plaats van den Heer Mr. H. DE OCKELAUS, werd tot Lid van den Raad dezer Stad benoemd Jhr. Mr. [illegible]; terwijl de Raadsplaats van Mr. H. O. FEITH, die, uit hoofde zijner bloedverwantschap met den nieuwen Burgemeester, niet te gelijk met dezen in den Raad zitting kon houden, nog niet vervuld is.

In het jaar 1847 zijn wegens hun voltrokken huwelijk bij de Nederduitsche Hervormde Gemeente alhier kerkelijk ingezegend

Januarij	3 paren.
Februarij	3
Maart	3
April . . .	6
Mei	39
Junij	10
Julij	5
Augustus	6
September	4
October	2
November	7
December	4
te zamen	92 paren.

De Hervormde Gemeente verloor op den 18den September haren oudsten, leeraar Leeraar J. P. A. Wartensz, een man, die door zijn edel en waar voorkomen, innig christelijken zin, krachtig en diep doordacht spreken, zoowel in het dagelijksch leven als op den predikstoel, door zijne veelvuldige diensten, en door den zijnen zegen van zijnen Evangeliedienst onvergetelijk zal blijven bij allen, die hem kenden.

Ds. Swinderen werd bij Koninklijk besluit van den 6den December benoemd tot Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Tot Ouderlingen zijn benoemd de Heeren H. Mindersoort, Jhr. M. W. de Marees van Swinderen, M. W. Stuiveling en E. Dommering; tot Diakenen de Heeren L. Ebbinge, H. Sijpkens, F. Mees, A. Steenstra en J. S. Havinga Kerdijk; tot Kollektanten J. Bruins, J. Nijhuis, H. J. Harkema, H. Kanning, G. Jansen, J. Geer en J. Jansen.

De Candidaten Hulsinga, Dreisman, Eeuwes, Bosch, Bangsma en Kappeijne vervullen dezen winter de Armenpreek.

Op den Algemeenen Dank- en Biddag is dit jaar gecollecteerd voor de armen der Hervormde Gemeente *f* 452 — 39; op den buitengewonen Biddag op den ... Mei, wegens den nood door den misukten oogst *f* 798 — 99⁵; op den Dankdag van den gezegenden oogst *f* 405 — 92.

De opbrengst der kollekten voor de armen dezer gemeente was dit jaar iets gunstiger, ofschoon dezelve nog op verre na niet die resultaten opleveren, die wij daarvan in 1845 konden mededeelen. Zoo bragten de kerkkollekten eene som op van *f* 12242 — 31, en dus *f* 79 — 25 cent meer dan in 1846; de maandelijksche kollekten eene som van *f* 2228 — 56⁵, en dus *f* 146 — 87⁵ meer dan in 1846. De inschrijving voor den turf evenwel was dit jaar *f* 144 — 91⁵ lager dan in 1846, toen dezelve bereids *f* 271 — 52⁵ lager was dan voorheen.

De Diakonie dezer gemeente had dit jaar, even als alle andere armbesturen, met zware rampen te kampen, en niettegenstaande zij meer dan eens aanzienlijke bijdragen in de gehoudene buitengewone kollekten ontving, is zij de gevolgen daarvan nog niet geheel te boven gekomen. Hare uitzigten zijn echter gunstig, en bij eene geringe verhooging van hare *gewone* kollekten, die toch de grondzuil van haar bestaan uitmaken, zal zij spoedig zich van de geledene schokken kunnen herstellen.

De geregelde loop harer administratie en de daarin in de laatste tijden aangebragte verbeteringen en bezuinigingen maken, dat zij bij den krachtigen steun, dien zij in het Algemeen Diakengezelschap der gemeente vindt, wanneer slechts de liefdadigheid der gemeente niet vermindert, niettegenstaande de haar bestormende rampen, vooruit gaat, en een' tijdelijken *financiëlen* teruggang weldra te boven zal kunnen komen.

Twee belangrijke verbeteringen, die tevens tot aanmerkelijke bespari aanleiding zullen geven, zijn bij haar ophanden: wij bedoelen eene Com van toezigt op de niet vastbedeelden gedurende den tijd dat zij niet we bedeeld, en de oprigting eener eigene bakkerij. Beide deze ontwerpen z waarschijnlijk in den loop van 1848, door de medewerking van het Alge Diakengezelschap tot stand kunnen worden gebragt.

Zij onving in 1847 aan legaten van JAN MENNES *f* 300 — 00; van Mejufvr NEELTJE BRUIN mede *f* 258 — 60; van den Weleerw. Heer D. J. WIN *f* 150 — 00; terwijl belangrijke giften aan haar dat jaar werden geschon

De alimentatie der hier voor rekening van andere gemeenten gealimentee in het jaar 1847 door den Heer W. C. TER VEEN., oud-Diaken, waargeno is voor het jaar 1848, om de toenemende uitgebreidheid dier administratie, twee oud-Diakenen, de Heeren P. S. BARGHOORN en D. WIERSMA, opgedra Door het naauwlettende toezigt, dat de verpleging dezer armen niet ten l der Diakenie zelve geschiede, zal zij over 1847 over de *f* 7000 — 0 restitutie voor die verpleging ontvangen. Hoofdzakelijk mag men deze bela rijke verbetering dank weten aan de benoeming van eenen vasten klerk de Diakenie in 1846, daar hierdoor de Archidiaken, van eene menigte sch werk ontlast wordende, gelegenheid heeft gekregen, meer een wakend over den geheelen omvang der administratie te houden, en den tijd, die vr door correspondentie werd weggenomen, aan meer belangrijke zaken te wij

De veranderde inrigting van het armhuis der gemeente leverde dit boven verwachting goede vruchten op. Zindelijkheid, orde en tevreden heerschen daar en niet onbelangrijke sommen zijn daardoor bespaard gewo Door wijlen J. MENNES werd aan dit gesticht eene som van *f* 300 — 00 legateerd, welk legaat tot grondslag is gelegd voor een vast fonds voo gesticht.

De project-vergrooting, waarvan wij in het vorige jaar in ons verslag m ding maakten, is tot stand gebragt en twee ruime, doelmatig ingerigte z zijn bij hetzelve aangebouwd, zoodat thans circa 100 personen daarin wo verpleegd.

Van de ten laste van dit huis bestaande negotiatie, groot pl. m *f* 1400 — 00, is dit jaar *f* 200 — 00 afgelost, terwijl voor de aangebra vergrooting, met toestemming der bevoegde autoriteiten, *f* 2000 — 00 is negotiëerd.

In de uitdeeling van turf is men genoodzaakt geweest gedeeltelijk tot oude manier, om den turf bij lakken uit te geven, terug te keeren, doo de algeheele uitdeeling bij kleine hoeveelheden, ofschoon veel doelmati in de uitvoering aan onoverkomelijke en belangrijke bezwaren was verbon

Het Groene Weeshuis verloor veel door den dood van den Heer Mr. H VAN BUTTINGHA WICHERS, die in de laatste jaren zeer veel gedaan heeft, vo ook tot verbetering van den financiëlen toestand van dit huis. Hij werd voogd opgevolgd door Jhr. Mr. H. J. TRIP.

Het algemeen Diakengezelschap der Nederduitsche Hervormde Gemeente w ook in dit jaar ijverig voor de armen werkzaam met de armverzorgers gemeente; tot leden der directie werden gekozen, in plaats van de aftredend die niet herkiesbaar waren, de Heeren E. DOMMERING en H. B. ONNE oud-Diakenen, en de Heer G. RIEFMA als Diaken.

Het Werkhuis blijft zich bij voortduring gunstig aanbevelen, zoowel betreft deszelfs doel als eene toevlugt voor hen, welke tijdelijk zonder w zijn, als wat deszelfs fabrikaat betreft, hetwelk steeds veel aftrek vindt. bedrag der werkloonen bedroeg in het afgeloopen jaar de aanzienlijke van *f* 4680 — 64. — In het bestuur zijn met het begin des jaars 1847 a treden deszelfs Secretaris de Heer E. DOMMERING en de Heer W. TER Ve voor welke zijn benoemd de Heeren Mr. H. O. FEITH, JR., en H. E. OV van welke aan den eerstgenoemden de functiën van Secretaris zijn opgedra

...t begin van het jaar zijn onderscheidene giften aan deze inrigting ge-
...n. Inzonderheid mogt het bestuur zich verheugen door een legaat
...len Ds. Westerman, ter somma van ƒ 150 — 00.

...Bestuur der Armenwoningen van deze vereeniging kocht in dit jaar acht
... in een' gang in de Sledemenderstraat en verkreeg door koop en bouw
... woningen in de Groote Raamstraat. Er werd te dien einde opgenomen
...m van ƒ 7000. Deze onderneming is alzoo, wat koop en bouw
..., als afgeloopen, daar het getal woningen, welke men zich voorstelde
... schaffen, ten bedrage van honderd, thans verkregen is; terwijl
...rwinst, welke jaarlijks vrij aanzienlijk is, en die tot nu toe gebruikt
...tot aankoop en bouw, voortaan zal worden gebruikt tot aflossing der
...mene gelden ten bedrage van ƒ 36,500.

...Gezelschap administreerde ook weder, even als in het vorige jaar, in de
... over het Armhuis en de uitdeeling van turf; terwijl bij het einde van
...r, in plaats van een, twee oud-Diakenen werden benoemd ter bedeeling
...ders armlastigen, daar deze bedeeling voor één te bezwarend was.

...oterij voor handwerken, sieraden, enz. door het Gezelschap in November
...ontworpen, waarvoor de Heer J. A. Elsinga kosteloos een ruim lokaal
...n Achter-den-Muur bij de Poelestraat had afgestaan, liep boven ver-
...ng af. Kostbare en sierlijke voorwerpen werden er ingezonden, waar-
...en in staat werd gesteld om vijfendertig honderd loten à ƒ 1 te ver-
...; zoodat de zuivere opbrengst dezer verloting, met inbegrip der op-
...van de bewijzen van toegang bij de verloting, ƒ 3556 — 12 bedroeg.

...het begin van het jaar bragt het Gezelschap eene inrigting tot stand tot
...rbrijzelen van keijen. Door gunstige overeenkomst met den Heer P.
...ama, was het in staat ongeveer 80 personen daardoor werk te geven,
... de kosten niet hooger dan ƒ 490 — 78 beliepen.

...meens werd er eene Commissie van vierentwintig oud-Diakenen van het
...schap uitgenoodigd, om behoeftigen te ondersteunen, die niet door de
...ie bedeeld worden, in overleg met Diakenen. — Honderden gezinnen
...n gedurende den winter onder haar toezigt genomen, waarvan velen
...n geholpen, door hen in de gelegenheid te stellen, hunnen kost te verdienen
... werkhuis of bij het verbrijzelen van keijen; anderen door geringe
...steuning; weder anderen werden krachtdadig bijgestaan. — De geheele
...e dezer Commissie bedroeg eene som van ƒ 2026 — 67; welke kosten,
...als die van de onderneming tot het verbrijzelen van keijen, werden gedekt
... opbrengst der verloting, terwijl het overschot daarvan, à ƒ 1029 — 70,
... Diakenie werd afgestaan.

...delijk werd er nog besloten, om weder in dezen winter buitengewoon
... te geven aan de armen door het verbrijzelen van keijen, enz. Als
...van het gezelschap werd benoemd F. van Merkelen.

... de Waalsche Gemeente zijn bij herkiezing benoemd: tot Ouderling Mr.
... Guyot, en tot Diaken Mr. W. H. de Savornin Lohman; terwijl er bij
...ide gemeente eene inteekening is geopend om van tijd tot tijd de pre-
...nst te doen waarnemen door kandidaten, welke nog geene vaste be-
...ng hebben.

... de Doopsgezinde Gemeente werd een Weeshuis opgerigt onmiddellijk aan
... kerkgebouw, over hetwelk tot Bestuurders zijn benoemd de Heeren F.
...ijke, W. Gerharts en U. G. Schiltkuis, Jr., benevens hunne vrouwen.
...n op den 22sten November betrokken door de weezen, die tot dusver
...nderscheidene lieden waren uitbesteed.

... de Evangelisch Luthersche Gemeente werd den 5den Augustus tot Pre-
...t benoemd de Heer C. Manssen, die den 7den November zijne betrekking
... aanvaard.

... het Kerkbestuur der Roomsch-Catholijke Gemeente alhier werd de Heer
... Saan op nieuw als lid benoemd en deze bij continuatie als Secretaris

van dat Kollegie verkozen, terwijl de Heeren Mr. P. G. Sevenstern als Voorzitter en C. van der Nap en Mr. G. J. Carmens als Kerkmeest[ers] gecontinueerd; ook werd bij dit Kollegie een Adsistent-Secretaris be[noemd;] daartoe verkozen de Heer B. F. C. de Hosson.

Het kerkgebouw dier gemeente werd versierd door de plaatsing va[n] schilderstukken, voorstellende tafereelen uit het leven van den H. Ma[rtinus?]. Dezelve zijn vervaardigd door den Schilder O. de Bone, en voldeen a[an] aan de gunstige verwachting, welke men daarvan koesterde.

Bij het Armbestuur werd in plaats van den Heer Mr. W. C. J. J. C[armens] welke door Z. M. tot Griffier van het Kantongeregt te Winschoten a[ange]steld, tot algemeenen Secretaris benoemd de Heer B. F. C. de Hosso[n.] vervulling van den post van Diaken, opengevallen door de aftreding v[an] Heer Ph. H. J. Crone, werd benoemd de Heer P. Kuiners; terwij[l in] plaats van den Heer B. F. C. de Hosson tot Diaken werd aangesteld d[e Heer] H. J. Sormani.

De toenemende administratie met de bedeeling van elders onderst[eunde, do]micilie hebbende personen, heeft de Diakenie doen besluiten, die be[deeling] aan twee oud-Diakenen op te dragen, en zijn daartoe verzocht de [Heeren] H. L. Swarte en Ph. H. J. Crone, welke zich wel met die werkzaa[mheid] hebben willen belasten.

In het Kollegie van voogden en voogdessen over het armhuis werd [de va]cature, ontstaan door het bedanken van Mejufvrouw de wedw. W. W[...] geb. Tonsaink, aangevuld door de benoeming van Mevrouw H. Teerst[ra] geb. Timans.

Bij het Kollegie van Collectanten werden in plaats van de aftredend[e] Heeren J. H. Grubbel, A. P. G. Vormann, D. Wachters en J. van [...] benoemd de Heeren J. M. de Hosson, F. Witte, B.z., P. Sieraedma[...] Witte, J.z.

Het armhuis, welks inwendige inrigting van tijd tot tijd wordt ver[beterd,] maar waarin nog zoo veel te doen is, om alle daarin geplaatste person[en be]hoorlijk te kunnen huisvesten, bevat thans een aantal van 149 be[woners.] In het gesticht der Zusters van Liefde, in dit jaar ingewijd en tot het g[ebruik] dienstbaar gesteld, worden geregeld zestien zieken, zoowel bewoners [van het] armhuis als van de buiten-armen, indien daartoe gelegenheid bestaat, [...] verpleegd. Vijf Liefdezusters zijn thans met de verpleging belast en ee[n aan]zienlijk getal personen, zoo mannen, vrouwen en kinderen, zijn sed[ert de] voltooijing der vertrekken en meubelen verpleegd. — Die inrigting i[s voor] allen op Woensdag toegankelijk, mits men voorzien zij van een toegang[sbewijs,] door een' der directeuren van het gesticht afgegeven. — De vacature [in het] personeel der directie van dat gesticht, ontstaan door het vertrek van de[n Heer] Mr. W. C. J. J. Carmens, is wederom aangevuld door de verkiezi[ng van] den Heer A. Holthaus.

Het personeel van de Directie der Roomsch-Catholijke Leesinrigting, ont[staan] door het bedanken van den Heer J. J. Sormani en het vertrek naar[...] van den Heer Mr. W. C. J. J. Carmens, werd wederom aangevuld d[oor de] benoeming van de Heeren H. D. Sormani en Mr. B. D. H. Tellegen, [welke] laatste met de functiën van Secretaris is belast.

Het Genootschap: *Pro excolendo jure Patrio* blijft in denzelfden [staat,] telt 24 leden, binnen deze provincie wonende; en houdt regelmati[g] maandelijksche zittingen, waarin door verscheidene leden zeer bela[ngrijke] verhandelingen worden voorgelezen.

Het Verslag van het Instituut van Doofstommen, dat dit jaar in h[et licht] kwam, geeft berigt van de invoering der nieuwe wet met het beg[in van] het afgeloopen jaar en eene belangrijke verbetering in de verzorgi[ng der] Israelietische kweekelingen. Overigens neemt het getal der deelnemers [aan dit] zoo belangrijke Instituut gaande weg af; hetwelk grootelijks is te be[...]